

OSNUTEK SMERNIC DRUŽBENO-EKONOMSKEGA RAZVOJA OBČINE MOZIRJE ZA RAZDOBJE 1981 - 85

Z družbenim planiranjem delovni ljudje v vseh sredinah organizirano pristopimo k smotrnemu in vsklajenemu razvoju naše družbe. Planiranje družbenega razvoja je trajna naloga nosilcev tega razvoja. S planiranimi dokumenti opredeljujemo osnovne smeri demografskega, gospodarskega, socialnega in prostorskega razvoja, ter razvoja samoupravnega družbeno ekonomskih odnosov, ki izhajajo iz potreb delovnih ljudi na našem območju.

Smernice družbeno-ekonomskega razvoja naše občine vsebujejo temeljna izhodišča in cilje, za katere se dogovarjamo v si nosilci planiranja. Uresničevanje dogovorjene razvoje politike je skupna in obvezujoča naloga. Zato pričakujemo široko in poglobljeno razpravo o vseh planskih dokumentih z namenom, da bodo postavljeni cilji resničen izraz hotenj in interesov delovnih ljudi in občanov.

I. ZNAČILNOSTI DOSEDA-NJEGA RAZVOJA

Osnova razvojne usmeritve v prihodnjem srednjeročnem razdobju je dosežena stopnja družbeno-ekonomskega razvoja.

V planskem obdobju, ki se izteka, smo si zastavili kot osnovni cilj nadpovprečno stopnjo gospodarske rasti, ki bi nam zagotovila mesto med srednje razvitiimi občinami v Sloveniji. Glede na izpolnjevanje sedanje, a srednjeročnega načrta ocenjujemo, da zaradi premajhne angažiranosti pri izvrševanju postavljenih zadolžitvev ne bomo dosegli načrtovane gospodarske rasti.

To velja zlasti za realizacijo investicijskih programov, izboljševanje kadrovske strukture, odpiranje novih produktivnih delovnih mest in uvajanje proizvodnih programov v večjimi možnostmi uporabe znanja.

Zaradi nedoseganja zastavljenih ciljev ekonomskega razvoja, se soočamo s problemom zago-

taavljanja reprodukcijske sposobnosti gospodarstva in financiranja potreb na področju skupne in splošne porabe.

Na področju prestrukturiranja gospodarstva smo dosegli določen napredek z aktivira-

njem nekaterih novih industrijskih dejavnosti. V terciarnem sektorju gospodarstva (trgovina, gostinstvo, turizem) nismo dosegli predvidenega poenotenja v cilju izboljšanja preskrbe prebivalstva.

II. RAZVOJNE SME R NICE 1981-1985

Smeri razvoja v srednjeročnem razvoju 1981-85 oprede-

Nadaljevanje na 2. strani

Stanovanjsko gospodarstvo

Že nekaj časa sem beremo in poslušamo o stiskah v stanovanjskem gospodarstvu. Storjeno je bilo že marsikaj, da bi se našel najustreznejši izhod iz zagate, ki jo povzroča pomanjkanje sredstev za vzdrževanje in obnovo obstoječega stanovanjskega fonda. Tudi naši delovni ljudje in občani so v preteklem mesecu razpravljali o stanju in ukrepih za izboljšanje stanovanjskega gospodarstva v občini. Ker pa gre za sklop vprašanj, ki se tičejo nas vseh, je SZDL skupno s sindikati pripravila v Mozirju posebno konferenco, ki naj bi osvetlila stanja glede tega v občini.

Tudi pri nas smo ustanovili Samoupravno stanovanjsko skupnost, ki gospodari s stanovanji v družbeni lasti. Skrbi pa hkrati za izgradnjo novih stanovanjskih enot. Zaradi velike potrebe po stanovanjih je bil v občinskem merilu sprejet dogovor, po katerem združujejo delovne organizacije po 8 % od bruto osebnih dohodkov zaposlenih. Nekatere od njih prispevajo le 6 %, kar je tudi s predpisi postavljeno. Zbrana sredstva se delijo 30 % za družbeno usmerjeno stanovanjsko izgradnjo, 35 % ostane delovnim organizacijam za njihove potrebe, 10 % se namenja za komunalno urejanje stavbnih zemljišč, 25 % pa se zbira v sklad za gradnjo solidarnostnih stanovanj. Za stanovanja namenjena upokojujencem, pa dotekajo sredstva iz Skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja v republiki. Potrebe

so velike, kar povedo naslednje številke. Pri stanovanjski skupnosti je 20 vlog upokojujencev in 98 vlog za solidarnostna stanovanja. Prav toliko, če ne več pa je zahtevkov v delovnih organizacijah. V srednjeročnem načrtu je bilo predvidenih do leta 1980 164 stanovanj v družbeni izgradnji, do sedaj pa gotovih 78, 81 pa bo zgrajenih do konca tega obdobja. Da kasnimo pri stanovanjski izgradnji, je predvsem krivda v nedorečenih urbanističnih in ureditvenih zadevah. Nimamo še prostorskega načrta in urbanistične dokumentacije, ki sta temelj za načrtovanje vsakršne izgradnje. Ob tem nam manjka dolgoročne usmeritve. Izvršni svet občine Mozirje je že pokrenil potrebno za pripravo prostorskega načrtovanja, vendar so za to potrebna velika gmotna sredstva. Ta bo treba združevati, saj se predvideva, da bo nujno zagotoviti okoli 900 starih milijonov dinarjev. V razpravah so naši delovni ljudje bili dodobra seznanjeni z nekaterimi gmotnimi zagatami, ki onemogočajo redno vzdrževanje družbenih stanovanj, še manj pa seveda nadomestno gradnjo tistih stanovanjskih enot, ki so postale neuporabne. Vrsto let nazaj opozarjajo odgovorni dejavniki na to stanje, ki pomeni ob rastoči inflaciji hitro nazadovanje v stanovanjskem gospodarstvu. Zato je vse več govora o ekonomskih stanarinih, ki naj bi zagotovile ustrezno vzdrževanje stanovanj in gradnjo nadomestnih. Končno se moramo zavedati, da je stanovanje velika

družbena dobrina in je hkrati tudi predpogoj dobrega družinskega sožitja. Prav zato je potrebno reševati te zadeve kot našo skupno skrb. Na konferenci so poudarili popolno razumevanje delovnih ljudi in občanov za nakazana vprašanja. To je dobro, saj kaže na zrelost naših ljudi. Seveda bo ob uvedbi ekonomskih stanarin zagotovljena družbena pomoč tistim koristnikom družbenih stanovanj, ki so gmotno nesposobni plačevati povišano najemnino. Zagotovo je mogoče reči, da zaradi višjih najemnin ne bo nihče stradal oziroma ne bo ogrožen. Konferenca je sprejela vrsto sklepov in stališč, ki naj pripomorejo k hitrejšemu razvoju stanovanjske izgradnje v družbeni lastnini.

Smemo trditi, da je konferenca izzvenela zelo kritično in utemeljeno. Zahteva, da se končno stvari premaknejo z mrtve točke, je samo dokaz naše volje do skupnega reševanja vseh družbenih težav. Novost, ki naj bi bila z novimi odnosi v stanovanjski politiki postavljena je tudi lastni delež koristnika k skupnim stroškom za stanovanje. 10 % od vrednosti stanovanja bo v bodoče vsakdo, ki se bo na novo vselil, moral zagotoviti v obročnem plačevanju ali kot posojilo. Ta znesek se namreč stanovalcu po določenem času vme.

Torej ni vzroka za kakeršenkoli preplah. Niti stanarine, niti lastna udeležba ne bo breme, ki bi ga nekdo ob takšnih pogojih ne zmogel. A. V.

ljujemo po naslednjih vsebinskih področjih:

- a) demografsko področje
- b) gospodarsko področje
- c) področje družbenih dejavnosti
- d) področje prostorskega razvoja

A) DEMOGRAFSKO PODROČJE

1. Glede na nizko stopnjo prirastka prebivalstva se število prebivalcev v občini ne bistveno povečalo. Zato je potrebno spreminjati razmerje med aktivnim in vzdrževanim prebivalstvom v prid aktivnega. To bomo dosegli s hitrejšim odpiranjem novih delovnih mest, ki bodo ustrezala kvalifikacijski strukturi aktivnega prebivalstva. Zaustaviti moramo odseljevanje in dnevno migracijo v sosednja gospodarsko razvitejša območja.

2. Zagotoviti moramo pogoje za doseg optimalnega obsega kmečkega prebivalstva, kjer je treba z nadaljnjim združevanjem dela in sredstev racionalizirati kmetijsko proizvodnjo in tako zagotoviti kmečkemu prebivalstvu materialno in socialno varnost.

3. Ustvariti moramo pogoje za vračanje zdomcev in za njihovo vključitev v združeno delo in oziroma v delo z zasebnimi sredstvi.

4. Pri zaposlovanju delavcev in drugih republik, moramo vzporedno zagotavljati tudi pogoje za bivanje in primerno vključitev teh delavcev v organizirane oblike družbenega udejstvovanja.

5. Na področju kadrovske politike bomo dosledno pristopili k planiranju in usmerjenju kadrov glede na dolgoročne razvojne potrebe in možnosti. Pri tem bomo stalno izobraževali in izpopolnjevali kadre ter t ako ustvarjali pogoje za realizacijo zahtevnejših razvojnih programov. Na ta način bomo zagotovili večje možnosti za napredek in za vključevanje novih poklicev v združeno delo. Dosledno si bomo prizadevali za izpolnitev vseh ciljev, ki jih vsebuje družbeni dogovor o osnovah kadrovske politike v občini Mozirje. Pri tem bomo dali poudarek usmerjenemu izobraževanju in štipendiranju.

6. Pri zaposlovanju bomo upoštevali planirano letno stopnjo 5 %, pri čemer je treba strukturo zaposlenih izboljšati v korist produktivnega in kreativnega zaposlovanja.

7. Za doseg teh ciljev so vsi nosilci planiranja zadolženi, da ustvarijo v kolektivih dobre medsebojne odnose in visoko samoupravno in delovno zavest.

B) GOSPODARSKO PODROČJE

1. Na področju razvoja gospodarstva, bomo v srednjeročnem obdobju 1981–85 izvajali politiko dinamične gospodarske rasti.

Z večjim izkoriščanjem obstoječih proizvodnih zmogljivosti, z novimi tehnološkimi in organiziranimi pristopi, z višjo stopnjo finalizacije domačih surovin, moramo doseči poprečno realno letno stopnjo gospodarske rasti 11 %.

Vse poslovne odločitve morajo temeljiti na proučenih različnih možnostih in na primerjalnih prednostih proizvodnih programov, ki jih moramo prilagoditi domačemu in tujemu trgu.

Ob tem moramo osvojiti zlasti tiste programe, ki nam bodo s plasmanom v izvoz, omogočali pridobitev potrebnih deviznih sredstev za reprodukcijo in za razvoj materialne osnove dela.

2. Na področju vlaganj v nove proizvodne zmogljivosti bomo dali prednost tistim investicijam, ki bodo povečale stopnjo finalizacije proizvodov in omogočale intenzivnejše izkoriščanje danih naravnih možnosti ter večjo uporabo znanja. V tem pa bomo posvetili posebno pozornost razvoju terciarnih dejavnosti.

3. Razvoj gospodarskih dejavnosti mora bolj kot doslej upoštevati nujnost varčevanja z vsemi energetskimi viri in nujnost ohranitve čistega okolja.

4. Treba je pristopiti k tesnejšemu interesnemu povezovanju združenega dela med seboj in v te vključiti tudi delo z zasebnimi proizvodnimi sredstvi.

5. V primarnem sektorju gospodarstva (kmetijstvo, gozdarstvo) moramo z intenzivnimi vlaganji zagotoviti večjo tržno proizvodnjo.

a) Na področju kmetijstva bomo nadaljevali dosedanje usmeritve. Na področjih, kjer je možno pridobivati kvalitetno osnovno krmo, bomo razvijali kot osnovno mlečno proizvodnjo, kot dopolnilno pa paitanje govedi. V višinskih predelih bomo ponovno oživel ovčerejo in intenzivirali koriščanje planinskih pašnikov. Zaradi premajhne poprečne velikosti kmetij, bomo z dopolnilnimi dejavnostmi (perutinarstvo, kmečki turizem, ip.) omogočili

zaposlenim v kmetijstvu primerni življenjski standard in zaustavili zapušcanje kmetij. Ob specializaciji kmetijstva moramo izpeljati nove oblike združevanja dela in sredstev in tako dvigniti storilnost dela. Opređeljene cilje bomo dosegali le ob stalnem izobraževanju. Za zagotovitev zdravstvenega varstva živali je potrebno izboljšati materialno opremljenost postaje in jo organizacijsko izkoristiti.

b) V gozdarstvu je treba nadaljevati proces intenzifikacije pridobivanja lesa in razširiti gozdno biološko proizvodnjo (obnova, nega in varstvo gozdov). Investicijska vlaganja bomo usmerili v izgradnjo novih gozdnih prometnic, gozdarsko mehanizacijo in centralno mehanizirano skladišče.

Na področju družbeno-ekonomskih odnosov moramo uveljaviti dohodkovne odvisnosti med gozdarstvom (družbeni in zasebni sektor) in lesno predelovalno industrijo.

6. Na področju sekundarnega sektorja bomo razvijali naslednje glavne dejavnosti: lesno predelovalno industrijo, kovinarstvo in elektro industrijo, konfekcijsko industrijo deloma pa tudi kemično in živilsko industrijo, industrijo nekovin in gradbeništvo.

a) V razvoju lesno predelovalne industrije bomo uresničili koncept visoke finalizacije, delitve dela v okviru dogovorjene enotnega razvoja lesne predelave in omejili širjenje kapacitet primarne predelave. Razvoj bo usmerjen v predelavo masivnega lesa (iglavcev in listavcev) ter ivernih plošč v kombinaciji z ostalimi elementi (pohištvo in elementi za notranjo opremo) ter v proizvodnjo montažnih objektov.

V okviru izdelave enotnega koncepta razvoja lesno predelovalne industrije, je treba opredeliti tudi enotnejšo organiziranost OZD lesne predelave na našem območju.

b) Kovinsko predelovalna in elektro industrija sta z aktiviranjem novih investicijskih programov razširili obstoječi asortiment v smeri osvojitve novih izdelkov. Pri osvojitvi novih izdelkov bomo zasledovali cilje večjega opredmetenja znanja in pridobljenih izkušenj zaposlenih v tej dejavnosti. Proizvodni obrati brez statusa TOZD naj bi se okrepili in se organizirali kot temeljne organizacije.

c) Konfekcijska industrija bo poleg obstoječe specializacije poiskala razvojno možnost v nekaterih novih proizvodih in v razvoju poslovno tehničnega

sodelovanja z ostalimi proizvajalci konfekcijskih izdelkov.

d) Kemična industrija mora intenzivno uvajati nove proizvode, katerih proizvodnja ne bo onesnaževala okolja. Enako velja za nekovinsko industrijo.

e) V tem obdobju bomo na novo organizirali predelavo mleka v visoko kvalitetne mlečne izdelke. Za razvoj te dejavnosti imamo v občini vse pogoje.

f) Industrijo gradbenih elementov bomo usmerili v proizvodnjo gradbenih elementov in zagotovili prehod na industrijski način izgradnje.

7. Razvoju terciarnega sektorja gospodarstva bomo v tem srednjeročnem obdobju namenili relativno najhitrejši tempo.

a) Trgovina mora zagotoviti popolnejšo preskrbo prebivalstva, prav tako pa tudi oskrbeti velike potrošnike z reprodukcijskim materialom. To bomo dosegli s poenotenjem trgovine, skupnimi vlaganji in delitvijo dela. V tem obdobju moramo razviti trgovino na debelo in okrepiti obrtno kooperacijo. Trgovina bo morala slediti urbanizaciji naselij.

b) Razvito gostinstvo je predpogoj za razvoj turizma, zato moramo doseči kakovostnejše storitve. Obstoječe razdrobljene gostinske enote v družbenem sektorju se naj povežejo in se bolj usposobijo za razvoj gostinske in turistične dejavnosti. V enotni koncept razvoja gostinstva je treba vključiti tudi zasebne gostince in kmetije, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom.

c) Vzporedno s trgovino, gostinstvom, specializacijo kmetijstva, bomo razvijali turistično dejavnost, ki bo omogočila večjo gospodarsko izkoriščanje prirodnih lepot. Zaradi kapitalno zahtevnih posegov, bomo postopno dopolnjevali turistično ponudbo. Tako bomo gradili gostinsko-turistične objekte prvenstveno v trikotniku Golte–Mozirje–Ljubno, vzporedno s tem kmečki turizem v okolici turističnih krajev Solčava, Luče, Ljubno, Mozirje, Gornji grad.

V Logarski dolini moramo očuvati prirodne lepote, vendar moramo z izgradnjo primernih turističnih objektov doseči donosen razvoj turizma.

d) Obrt je sestavni del gospodarstva, zato se proizvodna obrt mora preko organizirane kooperacije vključiti v program industrije. Razvoj storitvene obrti moramo vzpodbuditi z ekonomskimi in drugimi ukrepi.

e) Komunalna dejavnost mora poskrbeti za čisto in zdravo okolje.

Nadaljevanje na 3. strani

vo okolje z vzdrževanjem in graditvijo komunalnih objektov v vseh krajih.

Skrb za čuvanje okolja pa ni samo naloga komunalnih organizacij, temveč vsakogar, ki s svojo dejavnostjo posega v naravo.

8. Na področju stanovanjskega gospodarstva moramo usmerjati razvoj na daljše obdobje in ga prilagajati družbeno gospodarskemu razvoju. Tudi tukaj moramo uveljaviti ekonomske odnose. To pa pomeni hitrejšo odpravljanje stanovanjskega primanjkljaja in s tem pospešeno odpravljati socialne neenakosti. Prednost mora dobiti družbeno usmerjena stanovanjska izgradnja.

Novdirali bomo vso urbanistično dokumentacijo s ciljem večje urbanizacije naselij (cenejša izgradnja). Na področju stanovanjske samouprave bomo uveljavili nove odnose z aktiviranjem delovanja hišnih svetov, zborov stanovalcev in delegacij v SIS.

9. PTT storitve predstavljajo dokajšen problem v naši občini, posebno še kar se zadeva normalnega komuniciranja z ostalimi slovenskim in jugoslovanskim področjem. Zaradi delne izoliranosti in razprostranjenosti našega območja moramo razviti telefonsko omrežje tako, da bomo dosegli slovensko povprečje iz sedanjih 6 telefonskih priključkov na 100 prebivalcev, na 16 telefonskih priključkov na 100 prebivalcev.

10. Cestno omrežje je zaradi obsežne površine občine in razgibane konfiguracije terena zaviralni dejavnik gospodarskega razvoja. Zato moramo skupno s širšo družbeno skupnostjo posodobiti vse ceste republiškega značaja (Ljubno—Luče, Radmirje—Črnivec), ceste lokalnega značaja pa primerno vzdrževati. Vse višinske kmetije moramo povezati z gozdnimi cestami.

11. Izdelali bomo elektroenergetsko bilanco občine. Z nadaljno izgradnjo visokonapetostnega omrežja bomo izboljšali oskrbo zgornjega dela doline. Elektrificirali bomo še preostali del območja. Zaradi zagotovitve stalne oskrbe z energijo ter zaradi potreb po manjši energetski odvisnosti, bomo pristopili k izgradnji lastnih manjših central.

12. Na področju vodnega gospodarstva bomo morali ugotoviti in razčistiti vse pomembnejše vire pitne vode. Zaradi preprečevanja erozije tal in urezovanja z nivoja talnice bomo načrtno vzdrževali vse vodotoke.

13. Realizacijo razvojnih programov bomo zagotovili z združevanjem sredstev preko banknih, zavarovalnih in drugih skupnosti ob upoštevanju in dogovorjenih prioritet.

C) PODROČJE DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

Razvoj družbenih dejavnosti bo sledil razvoju gospodarstva, vendar je predvidena za 10 % počasnejša rast z namenom, da preventivno izboljšamo reproduktivno sposobnost gospodarstva, ki je v preteklem srednjeročnem obdobju relativno zastala, deloma tudi na račun hitrejšega razvoja družbenih dejavnosti.

Ob družbenih dejavnosti bomo dali prednost razvoju otroškega varstva zaradi potreb po vključitvi večjega števila predšolskih otrok v organizirano varstvo (zaposlovanje žena in predšolska vzgoja).

Na področju vzgoje in izobraževanja se bomo postopoma vključevali v usmirjeno izobraževanje glede na naše potrebe. Zagotoviti bomo morali kadrovske in materialne pogoje za prehod na celodnevno šolo.

Delavska univerza mora postati organizator izobraževanja zaposlenih glede na potrebe združenega dela.

Z novogradnjami in preureditvami kulturnih domov smo ustvarili dobre pogoje za razmah kulture na celotnem področju občine.

V tem srednjeročnem obdobju moramo dati poudarek vsem dejavnostim kulturnega udejstvovanja.

Na področju telesne kulture bomo zgradili nekaj novih telesno kulturnih objektov za množično rekreacijo (plavalni bazen, smučišča, igrišča).

Z boljšo organizacijo dela v zdravstvu, objektivnejšim načini zbiranja sredstev in racionalno porabo teh sredstev, moramo relativno zmanjšati delež izdatkov za zdravstveno varstvo.

Socialno skrbstvo bo nasledovalo politiko zagotavljanja minimalne socialne varnosti vsem kategorijam prebivalstva, ki so te pomoči objektivno potrebni in upravičeni.

Raziskovalna skupnost se mora organizirati za delovanje in vključiti v razvojne smernice.

Skupnost za zaposlovanje bo po programu zadolžena za konkretne naloge s področja kadrovske politike in poklicnega usmerjenja.

D) PODROČJE PROSTORSKEGA RAZVOJA

Ker je prostor omejitveni faktor gospodarskega razvoja,

bomo v tem srednjeročnem obdobju pristopili k temeljitemu načrtovanju namenske uporabe prostora.

Opredelili bomo intenzivna kmetijska zemljišča, gozdno-gospodarski prostor, industrijski prostor, stanovanjski prostor, ter prostor za rekreacijo in turizem.

S prostorskim planom, ki je sestavni del družbenega plana občine, bomo konkretno določili razmejitve med posameznimi vidiki uporabe prostora glede na planirane razvojne potrebe.

Posegi v pokrajino bodo morali biti bolj načrtni in nadzorovani, zlasti pri industrijski in stanovanjski izgradnji. Glede na ekološke in ekonomske dejavnike predlagamo koncentracijo industrije v enem glavnem jedru (Nazarje — Sp. Rečica) in v dveh podjedrih (Ljubno—Gornji grad).

Stanovanjska izgradnja bo prostorsko locirana v več urbaniziranih središčih, kjer za to obstajajo pogoji glede na infrastrukturo in bližino zaposlitve prebivalcev. Pri izgradnji stanovanjskih objektov moramo očuvati videz kraja. Blokovo gradnjo bomo razvijali le v nekaterih krajih.

Z namenskim koriščenjem prostora za rekreacijo in turizem bomo izkoriščali dane naravne lepote in razvili turistično dejavnost v smislu danih smernic.

S smernicami družbeno-ekonomskega razvoja občine Mozirje, se je priskušala in najti osnovna smer nadaljnega razvoja občine Mozirje. Poudariti je potrebno dejstvo, da je planiranje samoupravna pravica in dolžnost delovnega človeka in občana, ki jo uresničuje na podlagi Ustave, Zakona in sprejetih planskih dokumentov. Izhajajoč iz te temeljne pravice, je dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov, da temeljito prediskutirajo smernice v svojih delovnih sredinah, predvsem pa v temeljnih samoupravnih skupnostih — KS, TOZD.

Taka obravnava naj bi dala konstruktivne pripombe za končno izdelavo smernic, ki so podlaga za izdelavo plana družbenoekonomskega razvoja občine Mozirje za obdobje 1981—1985.

Zavedati se moramo, da je ta plan, plan vseh nas in da bo le ta temeljna podlaga za nadaljnji razvoj naše doline, hkrati pa tudi obveznost, da se bomo dosledno držali sprejetih planskih izhodišč in tako s skupnimi močmi pripomogli k hitrejšemu in skladnejšemu razvoju.

Ali tudi naš otrok trpi...?

Tudi mi si moramo vzeti nekaj dragocenega časa v tej splošni gonji za vsakdanjimi dobrinami, počakati, da si vsaj malo oddahnemo od pohlepne tekme za tem in onim, kajti vse to že kar hromi človekovo duševnost. Doživljamo strahotna nasprotja; izredni tehnični podvigi in vdajanje brezdelju, preveliko razsipništvo in lakota, velik duhovni napredek in brezčutno predstavljane figurice na svetovni šahovnici na račun nerazvitih narodov, ki vodi k razčlovečenju in posledica so milijoni preganjanih, trepetajočih in lačnih otrok Afrike, Azije in Evrope. Ne zato, ker je leto otroka (kajti ni lažjega kot napisati nekaj lepih besed), ampak zato, ker smo sklenili, da ne bomo več prikrivali dejstev, ki morajo enkrat priti na dan. O otroku namreč ne moremo govoriti le kot o številki, statističnem podatku, ampak kot o bitju, ki je po naši želji prišlo na svet in za katerega smo mi odgovorni ter dolžni zanj skrbeti, ga varovati in ljubiti. Ozrimo se malo okrog sebe in tudi mi se bomo zgrozili.

Tudi naš otrok trpi, ker mnogokrat tudi nima mimega koticika, kjer bi se igral,

ker ima neodgovorne in nevzgojene starše,

ker ga kaznujejo za vsako malenkost,

ker je izpostavljen surovim izpadom alkoholiziranih staršev,

ker so nekateri tudi spolno izprijeni,

ker mora celo biti v družbi asocialnih bolnikov, ki bi morali biti v zavodu,

ker starši nimajo časa zanj,

ker mu je često skoraj do poznega večera edini prijatelj televizija,

ker je morda celo prezebljen in lačen...?

Vsega tega pa v naši skupnosti ne more biti in naša dolžnost je, da takoj ukrenemo vse potrebno in že v kali zatremo vsak tak primer. Saj naš otrok ni samo moj in tvoj, ampak tudi sosedov.

M.

Steklina grozi

Po zadnjih vesteh, se pojavljajo primeri stekline že v mežiški dolini. To je nedaleč od nas. Za to je potrebno o nevarnosti ponovno spregovoriti. Da bi se поблиže seznanili s stanjem, smo zaprosili veteri-

Savinjska turistična pot

Po svetu so na področju turizma že dalj časa znane razne turistične poti, vinske ceste, ceste do gradov in podobno. Vse so z namenom, da bi turiste opozorile na neko zanimivo območje in jih tja tudi privabile. V sosednji Avstriji imajo nekaj znanih vinskih cest, pri nas se z elo dobro uveljavlja kraška vinska cesta, ki že ima kar lep sloves. Na začetku te poti sta turistična pot čez Slovenske gorice in Ha loze ter Kozjanska turistična pot.

Sredi letošnjega leta so se pričele priprave tudi za savinjsko turistično pot, ki naj bi imela predvsem izletniški značaj. Po dosedanjih razgovorih bi se začela v Žalcu, šla naprej v Šempeter, Prebold in do Šmiglove zidanice; vrnila bi se na Gomilsko, prečkala Braslovče, od tu pa ena na Dobrovlje, druga pa čez Letuš do Mozirja, kjer bi bil odcep za Golte. Iz Mozirja bi tekla trasa čez Nazarje v Gornji grad, od tam pa čez Radmirje, Ljubno, Luče, Solčavo v Logarsko dolino. Seveda so možne še manjše spremembe ter še nekateri dodatni odcepi. Pomembno za takšno cesto je, da opozori na vse znamenitosti naravnega, zgodovinskega ali umetnostnega značaja, še posebej na spomenike NOB. Pri vsem tem pa ne gre prezreti dobrih gostišč, ki so pogoj za uspeh takšne poti. Marsikaj imamo, marsikaj si želimo, zato pač upamo, da bo ta turistična cesta z dobro propagando oživela ter da bo imela Savinjska dolina v bodoče še več izletnikov, pa tudi stacionarnih gostov.

Za oživitve te poti so se na pobudo Celjske turistične zveze zavzela turistična društva v Žalcu, Šempetru, Preboldu, Braslovčah, Mozirju, Gornjem gradu, na Ljubnem, v Lučah in Solčavi, občinski skupščini Zalec in Mozirje, gostinstvo Hmezad v Žalcu, gostinska delovna organizacija Turist Mozirje ter Gornjesavinjska kmetijska zadruga. Kasneje se bodo vključile še delovne organizacije predvsem tiste, ki imajo svoje industrijske prodajalne, saj je za nakupe v takšnih trgovinah vedno več zanimanja.

narskega inšpektorja pri občini Mozirje, mg. Antona Re snika, za razgovor. Povedal je, da smo pri nas trenutno še brez pojava stekline. V mesecu juniju so bile predane na preiskavo v Ljubljano ustreljene lisice, vendar k sreči ni bilo med njimi okužene. Veterinarska služba redno zasleduje stanje na ožjem in širšem območju Slovenije in Jugoslavije. V te napore je vključeno veliko dejavnikov, tako, da so na voljo redna poročila o stanju glede preteče nevarnosti. Ta trenutno ni majhna, saj je bila ugotovljena steklina že v 6 občinah Slovenije. Med njimi tudi v občini Ra vne na Koroškem, ki nam je blizu. Vsa obsežna poročevalska in opazovalna dejavnost ima namen pravočasno ugotoviti neposredno stanje in seveda tudi ukrepanje strokovnih služb. K temu zavezuje veterinarske službe in seveda vse državne upravne ter druge organe zakonodaje. Gre za republiške in zvezne predpise, ki so bili dopolnjeni še z občinskimi. Tudi naša občina je sprejela odredbe, ki jih je treba v zaščito prebivalstva uveljaviti. Govori pa tudi o tem, kakšne so dolžnosti slehernega prebivalca v boju s pretečo nevarnostjo. Zavedati se moramo, da je oklican kontumac, ki veleva posebne obveze lastnikom psov in mačk. Tudi preko našega glasila smo nekajkrat opozarjali na steklino ter objavili navodila, pa tudi predpise, ki se jih je dolžan sleherni občan držati. Treba je poudariti, da nadloge, ki nam grozi po živalih ne gre podcenjevati, saj so lahko posledice ugriza ali pa lažje poškodbe po takšni živali za človeka usodne. Steklina kot bolezen ni ozdravljiva. To je potrebno vedeti takrat, ko še dvomimo o potrebi strogega ravnanja, ki je predpisano. Res gre za zaščito nas samih. Kot pravi dalje veterinarski inšpektor Resnik, se občani v glavnem drže zapovedanega, vendar so še nekateri, ki se ne zavedajo nevarnosti in podcenjujejo ukrepe. To je lahko usodno, če pride do okužbe tudi pri nas. Najbrže se val bolezni ne bo ustavil na pragu naše občine. Imamo tudi občinski odlok o reji, registraciji in cepljenju psov, ki ureja obveze lastnikov, vendar je še vedno nekaj takšnih rejcev, ki psov niso dali cepiti. Zoper te bo stekel upravno kazenski postopek. Bolj kot to, pa je obsojanja vredno takšno zadržanje v času, ko gre za ogroženost.

Naši veterinarji so izvedli naskladna cepljenja, opozarjali in svetovali, skratka storili so vse, kar je storiti mogoče. Vendar je jasno, da brez sodelovalnja občanov ne gre. Ko je opisal mg. Resnik od kod prihaja ta nadloga, je dejal, da se steklina širi iz severa Evrope in da je v zadnjih letih terjala preko 600 človeških življenj. Med divjadjo je pravo pustošenje tam, kjer steklina nastopi. Stvari torej ne kaže podcenjevati: Strokovnjaki trde, da se val okužbe širi letno kakih 70 km. Zavedati pa se moramo tudi dejstva, da je obramba že na sedanjih stopnjah, ko še ni okužbe, zelo draga. Sa j stane vsak pregled živali v Ljubljani 1000,00 din, kjer pa so še drugi izdatki. Ob tem je veterinarska služba sama prešibka, zato določa zakon tudi drugim organizacijam sodelovanje v borbi proti steklini. Predvsem so to lovske organizacije, ki so dolžne streljati potepuške pse in mačke ter vsako osumljeno divjo žival. Kontumac pomeni strog nadzor nad psi in mačkami. Če se lastniki teh živali ne drže tega, lahko torej upraviče-

no pričakujejo odstrel, ki največkrat vzbudi v ljudeh odpor. Ve ndar je to eden od ukrepov, ki so v sedanjem času nujni. Dolžnost strogega privezovanja psov je le ukrep, ki zaščiti tudi samo žival pred nevarnostjo okužbe. To moramo pomisliti takrat, ko ne ravnamo skladno s predpisi.

Ko se steklina približuje tudi našim krajem, bo najbrž dobro, da opozorimo vse občane na izredno nevarnost poškodbe od nekaterih ogroženih domačih ali divjih živali. Če pa pride do tega, je treba takoj iskati zdravstveno pomoč. Ne kaže torej v nobenem primeru odlašati. Veterinarska služba bo sproti obveščala prebivalstvo o ukrepih, ki jih bo treba morda še poduzeti. Mladi pa bodo pošlah seznanjeni s pretečo nevarnostjo s posebnimi filmi o steklini. Nevarnost je na pohodu, zato mora sleherni občan vedeti za to izredno nevarno bolezen, za katero je umrlo že mnogo ljudi. Prav zato ne more nihče biti do ukrepov naših organov brezbrizen!

A. V.

Iščemo...

Gornja Savinjska dolina ne slovi le po krajinskih lepota, temveč so njene odlike tudi v nekaterih narodnih izročilih. Sem spadajo razne, za dolino značilne stavbe, kot so kašče, žage in mlinci. Še veda pa se lahko ponašamo z vrsto drugih posebnosti, saj so ljudje v tem predelu Slovenije že od nekdaj sloveli po smislu za lepoto. Če pogledamo nekatera znamenja po hribih in v dolini, se ozremo na nekatere kmečke hiše, ki so ostale do današnjih dni pristne, tudi ne gre zapostavljati lepe kozolce, ki ponekod mogočno delujejo na pozornega opazovalca. Tokrat bi želeli opozoriti na vhodna vrata hiš. Znano je, da so prav v naši dolini nekoč delali izvrstni rezbarji, kot sta Cesar in Dolenc. Zato ni naključje, da se najdejo marsikje lepo izrezljana vhodna vrata, ki jih današnji rodovi pridno vzdržujejo. Saj gre končno za kulturno izročilo svoje vrste. Da pa bi opozorili na veliko kulturno vrednost nekaterih predmetov, smo se v uredništvu odločili, da poiščemo najlepše od njih in jih tudi opišemo. Zato nam pomagajte pri iskanju. Obveščajte nas, kje se lahko slika kaj zanimivega ali pa nam dostavite fotografijo z opisom. Že limo ohraniti tiste umetnike, bodisi kmečkih, bodisi obrtniških rok, ki so nam še danes lahko v ponos. Torej, sodelujte v tem prizadevanju. Sporočite nam naslov hiše, ki ima lepa, tipična kmečka vrata, oziroma lep vhod v hišo. Seveda bomo hvaležni, če nam pošljete kar fotografijo s podatki. Mi bomo sproti objavljali vaše prispevke. Če boste svetovali, kaj bi še kazalo drugega iskati, bomo hvaležni. S skupnimi napori bomo morda le rešili nekatero znamenitost propada.

Mozirje 1832

Zasedanje zborov skupščine občine Mozirje

Zasedanje zborov Skupščine občine Mozirje, ki je bilo predvideno za 13. julij, se je naknadno preložilo na petek, 20. julija. Dnevni red je razširjen še z naslednjimi točkami:

1. *Analiza izvajanja družbenega plana občine Mozirje 1976–1980;*

2. *Smernice družbeno-ekonomskega razvoja občine Mozirje za obdobje 1981–1985;*

3. *Odlok o kategoriziranih in nekategoriziranih cestah;*

4. *Odlok o ureditvi nekaterih vprašanj s področja obrti;*

5. *Poročilo o delu območne vodne skupnosti;*

Izvajanje družbenega plana 1976–1980

Iz postavljeni so nekateri preči problemi kot

a) primanjkljaj strokovnega kadra

b) reševanje stanovanjskih vprašanj

c) zaskrbljujoča stopnja rasti družbenega proizvoda

d) nizka stopnja investicijskih naložb

e) težka situacija v nekaterih samoupravnih interesnih skupnostih (izobraževanje, socialno skrbstvo, zdravstvo)

f) financiranje KS

g) v skajevanje splošne in skupne porabe z gospodarsko rastjo

Smernice družbeno-ekonomskega razvoja

S smernicami se okvimo opredeljujejo osnovne smeri demografskega, gospodarskega, socialnega in prostorskega razvoja občine Mozirje, ki izhajajo

OBISK V TOVARNI ELKROJ

Učenci 3. razreda smo šli obiskat tovarno „Elkroj“ v Nazarje. V Elkroju izdelujejo samo hlače. V tej tovarni je zaposlenih 400 delavcev. Večinoma so v tej tovarni zaposlene ženske. Vsak dan izdelajo okoli 2400 hlač.

Pri Elkroju gradijo novo trgovino. Del tovarne je bil zgrajen 1970 leta, drugi del pa so zgradili leta 1974. Tudi delavke iz Luč so dobile delo v tej tovarni. Hlače prodajajo po Jugoslaviji, pa tudi v tujini. Po ogledu tovarne smo se vrnili v Luče.

Učenci smo bili z ogledom tovarne zelo zadovoljni.

ŠKRUBEJ RAJKO
učenec 3. razreda
Osnovne šole Luče

iz potreb delovnih ljudi in občanov. Cilj, ki ga hočemo doseči je, da si občina zagotovi mesto nekje med srelnje razvitiimi občinami Slovenije, to pa bomo dosegli z maksimalno stopnjo gospodarske rasti vsako leto, s povečanjem reprodukcijskih sposobnosti gospodarstva, z zmanjševanjem skupne in splošne porabe itd. V primarnem sektorju (kmetijstvo – gozdarstvo) bomo nadaljevali z dosedanjim usmeritvijo, na področju sekundarnega sektorja pa razvijali lesno predelovalno, kovinarsko, elektro in konfekcijsko industrijo (delno kemična, živilska in industrija nekovi in). Celotna gospodarska dejavnost pa je prepletena s kadrovskimi, stanovanjskimi in prostorskimi problemi, ki jih bomo potrebno konstruktivno, dolgoročno in sistematično reševati. Ob vsem načrtovanju pa seveda ne bomo pozabili na ohranjanje čistega okolja.

Ka tegorizacija cest

Odlok, na podlagi zakona o javnih cestah (Uradni list SRS št. 51/71), razvršča ceste v 3 kategorije

- a) lokalne ceste
- b) krajevne ceste
- c) ceste v urbaniziranih naseljih

Seznam, ki je sestavni del odloka precizira, v katero kategorijo cest spadajo posamične ceste v občini Mozirje. Z odlokom se določa tudi način upravljanja in gospodarjenja z različnimi kategorijami cest.

Za sebna obrt

Namen odloka je, da reši nekatera pereča vprašanja na področju malega gospodarstva v občini in zainteresira občane, da se oživijo nekatere dejavnosti, ki kažejo tendenco opuščanja ali pa občutno zaostajajo v razvoju.

2. člen odloka določa katera obrtna in gospodarska dejavnost je posebnega družbenega interesa za občino Mozirje.

Poročilo območne vodne skupnosti

Za ljubitelje naravnih lepot in čistega, ohranjenega ter neokrnjenega okolja naše doline, je poročilo sila zanimivo glede problematike v zvezi z odvažanjem gramoza zlasti iz Robanovega kota.

Poleg tega je v poročilu vrsta odprti vprašanj o vzdrževanju vodno gospodarskih objektov, čistoče voda, o delu rečnega nadzornika itd.

IRMANČNIK ANTON

Udeleženci izleta borcev NOV iz Luč v Dražgošah.

Koristni izleti

Člani ZZZB NOV in njihovi svojci iz Luč ob Savinji, so že obiskali mnogo zelo zanimivih krajev iz časa NOV.

Od gestapovske mučilnice Begunj, junaških Dražgoš, preko slavne partizanske bolnice FRANJA, DOLENJSKE, NOTRANJSKE, POHORJA v zgodovinsko mesto JAJCE, herojski DRVAR, KOZARO, v ustaško mučilnico JESENOVAC, do rojstnega kraja MARŠALA TITA, KUMROVEC. Še in še bi lahko naštevali zelo obiskane kraje iz zgodovine NOV. To je že tradicija vsakoletnega izleta članov

ZZB in njihovih svojcev. V zadnjih letih pa se vse bolj aktivno vključuje pri izletih tudi mladina. Iz leti so bili vedno uspešno zaključeni, in so udeleženci prihajali domov z dobrimi vtisi. Bili so vedno presenečeni o velikem napredku po domovini, lepimi kraji in vzorno urejenimi spominskimi obeležji.

Kam se bomo podali to leto, vprašujejo člani že od spomladi? Verjetno bomo obiskali POREZEM IN JADRAN, mlajša skupina pa se bo kar gotovo povzpela na TRIGLAV.

Kmet in turizem

V naši občini posvečamo vse več pozornosti razvoju kmečkega turizma. Ob tem se seveda zavedamo nekaterih prednosti te vrsti turistične ponudbe v naših prilikah, ko še ne moremo govoriti o dovolj razvitih hotelskih oziroma gostinskih zmogljivostih. Poleg izletniškega, je torej v prvi vrsti skrb za resnično dobro usmerjen kmečki turizem. Seveda bo treba kaj kmalu resneje razmišljati tudi o vsem ostalem, ki trenutno stoji na poti hitrejšega razvoja tujkega prometa v dolini, ki se upravičeno imenuje doma in v tujini krajinsko edinstvena. Zakaj torej gre. Kot pravimo, je boljša prva zamera, kot zadnja. Prav zato sem se odločil za tole pisanje. Najprej moramo razčistiti, zakaj si danes želijo ljudje iz mesta na deželo in kaj pričakujejo od počitnic na kmetiji? Predvsem to, da bodo spoznali življenje kmeta, živeli v njegovem krogu in ob njegovi mizi. To je kratko in jedrnatost. Skratka, ponudba mora biti kmečka. Sem spadajo tudi nekatere obrobne stvari, kot so osebnostna vez z obiskovalci in prijaznost, ki je del kulturnega odnosa do naših gostov. No, in če torej nekje doživijo tudi tole: prideš h kmetu, ki je ugleden in daleč na okoli poznani. Pričenja s turistično dejavnostjo. Zaželiš si nekoliko „kmečkega“ vzdušja ob običajni privlačnosti doline „želodcu“. Hočeš pokazati nekaterim svojim z nancem, kaj prijetnega nudi kmečki turizem, pa joj, kako se lahko na slabo obnove še tako dobra želja in

namera! Res, domača gospodinja nas je lepo sprejela in ponudila to kar je imela. Sedeli smo v prijetno urejeni sobi in kramljali. Pa se pojavi neznana oseba ob omizju in se predstavi kot „namestnica“ gospodinjke, ki da je zaposlena na vrtu. Če bi se samo pojavila, bi to še nekako prenesli. Ampak, prevzela je pogovorno temo v celoti, mi, ki smo prišli v mir kmečkega okolja, skoraj nismo prišli do besede! Seveda smo se nemo spogledali in se odpravili po „hitrem postopku“. Presenečenja še ni bilo konec! Omenjena namestnica je na našo zahtevo po plačilu izjavila, da je tudi za prevzem denarja pooblaščen. Težko je povedati, kako smo bili presenečeni, ko je izračunala vsoto, ki nas je skoraj posadila nazaj na stole. Pa ker nismo malenkostni, smo plačali. Spotoma smo se pozanimali za ceno enake usluge v gostilni na Ljubnem in ugotovili, da bi tam vse to stalo kakšno tretjino manj. Pa še z bolj-šim vinom! Jasno, da ni šlo za štetje denarja. Šlo je za to, da takšna tuja pomoč v kmečkem turizmu vneses tudi povsem „tuje“ odnose, tako gnotne kot medsebojne. Gre torej z a primer, kako naj se kmečki turizem ne razvija! Naj ostane kmečki in ne miselnosti naših ljudi tuj! Pač enostavno pričakujemo, da bomo na kmetiji imeli opraviti s kmetom in ne z „namestniki“. Te najdemo v zadostni meri povsod tam, kamor ne zahajamo radi. Kaj bodo ob tem rekli gostje, ki bodo prvič prišli uživati kmečko okolje?

Občinski praznik 1979

Letos praznujemo 35-letnico osvoboditve Gornje Savinjske doline. Obletnica je tesno povezana tudi z velikim zborom štajerskih aktivistov in prebivalcev naše občine. Zborovanje je bilo v Homu, (predel med Bočno in Grušovljami) govornik pa je bil tov. Franc Leskovšek – Luka. To zborovanje so pozdravili tudi predstavniki vojaških misij – Rusi in zahodni zavezniki. S tem je dobilo zborovanje poseben zgodovinski politični pomen, saj je bila ta manifestacija v osrčju okupirane Evrope, katere se je udeležilo nad 3000 zborovalcev.

Kraj Bočna se je že v letu 1941 vključil v NOB, saj je tega leta bil ustanovljen odbor OF, v letu 1942 je bilo večje število Bočanov ustreljenih, njihovi svojci pa odpeljani v koncentracijska taborišča od koder se mnogi niso vrnili. Za radi pomoči, ki so jo nudili NOB, so Nemci 24. oktobra 1944 požgali vas. Kraj je izgubil veliko mladih življenj in bil hudo gospodarsko prizadet. Obnova je terjala ogromne napore, ki so jih Bočani vseskozi po vojni vlagali za nove odnose naše družbe.

Zaradi navedenih dejstev, predlaga predsedstvo Skupščine občine Mozirje skupaj z vodstvom Družbenopolitičnih organizacij občine, da se praznovanje letošnjega občinskega praznika izvede v Krajevni skupnosti Bočna.

Z Dobrovelj

Mnogi obiskovalci naših krajev ne vedo, kako so lepe Dobrovelje. Se v edno so tod predeli, ki niso krajinsko pokvarjeni. Le pi sprehodi in mnoge znamenitosti so odlika tega obsežnega hribovja. Če ste nas pripelejo od mala v vse konce, nekoč partizanskega Dobrovelja. Že po 2,5 km iz Na zarja pridemo po dobri cesti do Za garjevih. To je domačija, kjer prebivajo prijazni ljudje. Ni torej nič čudnega, če so se odločili za kmečki turizem. Usmerjena kmetija redi 14 glav goveje živine. Prizadevajo si za mlečno dejavnost, pa tudi pitajo. Z veseljem pokaže Ivan Žager, ki gospodari na kmetiji veliki okoli 35 ha, posebno priznanje živilorejske poslovne skupnosti iz Celja, ki so si ga prislužili z odlično molznostjo dobro oskrbovanih krav. Če prisluhnemo pripovedi gospodarja in njegove žene, potem izvemo, da je domačija nekoč redila znatno manj živine, da pa je bilo več ovac. Dalje skuša ta pojasniti, da so Dobrovelje sicer obsežne, vendar pa so tla skopa, zato tudi ni tako premožnih kmetij, kot so morda drugje, kjer so boljši talni pogoji. S cestami so se vključili v svet in tako bodo v

bodoče iskali dodatni vir sredstev za gospodarjenje tudi v turizmu. Skupaj z zadrujo v Mozirju, so načrtovali obnovo stanovanjske hiše in si zastavili, da bodo uredili prostor za 15 postelj. Že sedaj imajo spodnji del lepo urejen. Oprema sobe je ostala kmečka. Trudijo se, da bi gostu že oprema povedala, da so med kmeti in v slovenski domačiji. Res so prvi, ki se ukvarjajo z načrtovanjem te nove dejavnosti v tem predelu. Vendar, kot trdijo, bo šlo, saj pomaga zadruga s krediti in z nasveti. Na dmorska višina in lepo, mirno okolje bosta privabila najbrže marsikoga iz mest, ki si želi domačega vzdušja in miru. Družina Žagarjev je prizadevna in pridna, kar dokazuje veliko gospodarsko poslopje in urejena okolica. La hko pa zro z zaupanjem v bodočnost, saj imajo pri hiši mlade, ki pridno pomagajo pri delu, ena od deklet pa obiskuje srednjo kmetijsko šolo v Mariboru. Poskrbeli so tudi za strokovno usposobljenost na kmetiji. Najbrže bodo bodoči gostje te hiše zadovoljni, saj se jim obeta, res pristno kmečko okolje, hrana in prijazni gostitelji.

O besedah, ki naj bi kultura postale

Tekel je razgovor in nekdo je rekel (bil je še mlad in očitno neizkušen): „Gornjesavinjske gledališke igre poneumljajo narod!“

„Poslušajte, vse kar je prav,“ so rekli navzoči, „to so pa malo hude ocene!“

Tako se je rodila debata o kulturni dejavnosti v mozirski občini. Povedati je treba še to, da ni bila gostilniška debata, kjer vsak „klamfa“ kar se mu zdi; bilo je v sejni sobi Občinske skupščine, prisotni so bili nekateri (beri: samo nekateri) vidnejši kulturniki naše občine, predstavniki Zveze kulturnih organizacij celjske regije. Razgovor je organizirala Občinska konferenca ZSMS.

Bilo je mnogo besed, mnogo praznih besed in mnogo obetajočih. Za pisane naj bodo slednje – dobre in obetajoče. Še prej pa tole: kot iz lajne vedno poslušamo isto vižo: to ni za našo publiko, teh reči tukaj ne razumejo, to je kmečki narod, TO JE ZABIT NAROD!

Veste tovariši, to je pa svinjarija! Mi je žal, ampak kar malo nesramen postanem, kadar mi kdo pravi, da sem teslo, ker ne znam uživati v opernih arijah in ne znam gledati modernističnih slikarjev. Poslušajte, dragi prosvetniki in prosvetljetelji, zakaj me pa tega niste naučili, zakaj me še vedno vzgajate po napevu bršljan in kapelca, pa ljuba moja Špelca? ! Kdor mi krati vzgojo, me nima pravice zmerjati za kmetavza in zabiteža!?

Tale jeza, lahko mi verjamete, je na moč pristna, koristna pa bo toliko, kolikor bo prispevala k uresničitvi na omenjenem sestanku sprejetih sklepov. Rekli smo namreč, da je nujno uvesti v naše osnovne šole, v vrte in v delovne organizacije več kulture in kulturne vzgoje. Učitelji v osnovnih šolah bodo ob tem sicer takoj ugotovili, da so že preveč obremenjeni, da niso usposobljeni. Vse to je res. Za to naj dobijo vstop v šolo kulturni an-

matorji, umetniki, ljudje, ki kulturo delajo... Vzemimo Pedagoški šolski center v Celju: po vsaki ogledani predstavi obvezno sledi razgovor, enkrat letno pa povabijo na šolo ustvarjalce neke predstave. Veljalo bi jih posnemati, kajne!

V delovnih organizacijah je stvar seveda bolj komplicirana. DO so zato, da delajo „posel“. Tja hodi delavec po denar. Žal samo včasih dobi vstopnico za gledališče, toda ne ve, kaj bi z njo. Ko je pa toliko drugih opravkov – bolj donosnih opravkov! Sindikati, hej – hoj!! Mnogo dela še čaka. Pritegniti, navduševati, izobraževati...

Izobrazbe so potrebni tudi sami kulturniki, kar seveda prinese nove težave. Pride recimo razpis za seminar. Starejši pravijo, nimam časa, kaj se bom jaz učil, sem prestar... Potem pograbijo tiste papirje in hajde z njimi v omaro, da jih ne vidi kakšno mlado oko: Kajti mladi pa

imajo čas in tudi učiti se jim še ljubi. Ampak tovariši, če začnejo mladi, so takoj v nevarnosti položajiki!!

S tem smo pravzaprav pripluli v področje informiranja. Glede na pravkar opisane ljudske običaje je nujno, da se običajne vezi med kulturnimi društvi in Zvezo kulturnih organizacij (ZKO) razširijo še na Občinsko konferenco ZSMS. Zadnje čase so tudi na OK kulturno zelo pridni in je nerodno, da teče delo po dveh tirih. Vsekakor pa bo treba utrditi stike z Zvezo in regijo.

Sledeča zadeva je spremljanje in razporejanje kulturnih dogodkov v okviru občine. Gremo se razkošje in tri mesece pripravljamo neko igro, da imamo potem dve predstavi, piknik in konec. Ob tem pa tožimo, da imamo premalo kulture. Za kaj se ne bi programi prosvetnih društev oziroma mladinskih aktivov srečevali nekje na ZKO, od tod pa bi speljali nit stalnih gostovanj oz. izmenjav med kulturnimi skupinami na območju občine, kakor tudi izven nje. Stalnost kulturnih dogodkov je namreč eden bistvenih pogojev za dvig izobrazbene ravni potrošnikov kulture.

S tem je spisek najbolj perečih tem skoraj izčrpan. Problemov pa je seveda še in še. Problemi so pri širjenju knjig (drage so, drage!), nešteto je problemov s filmsko vzgojo („Brez kavbojcev in nagih bab lahko kino kar zapremo!“), največji problemi pa so seveda okrog denarja (in tudi najlažje se je izgovarjati na denar).

Ke r pa ne gre, da bi bil zaključek pesimističen, evo še nekaj obetavnega: prvič – v jeseni bo organiziran seminar za gledališke in druge sorodne delavce; navali narode, podrobnosti sledijo!! In drugič – vsi mladi, ki kakorkoli želite delati kulturo, prinesite svoja imena in oznako interesnega področja na OK ZSMS! Sestavili bodo spisek ljudi, ki bi bili pripravljeni sodelovati pri delu Zveze kulturnih organizacij Mozirje. FRANC BIDR

Brv na Savinji na Trnovcu. Poveza za šolarje, starejše, pešce, kolesarje... Kako dolgo še? (Foto: J. Miklavc)

„Za cesto pobiramo“

Naš razgibani čas prebuja v ljudeh vedno nove želje in zahteve, življa pa tudi stare zamisli o izboljšanju in izenačevanju življenjskih pogojev človeka. Če je določena zamisel postala že problem določenega kraja in je obenem širše ga družbenega pomena, potem je treba tako zamisel pač čim prej z združenimi močmi realizirati.

Takega mnenja so tudi ljudje, katerim je zaupana izvedba stare zamisli o modernizaciji ceste v Šmihelu. Za to pa ni potrebnega denarja. Ob tuhtanju, kako in kje dobiti sredstva, dobivajo sive lase. Pogledali so najprej v predale Krajevne skupnosti Mozirje. Nič, sama praznina in denarja niti za najnujnejša cestno-vzdrževalna dela. Za tem so previdno pogledali v blagajne raznih namenskih skladov. Tu je bil ves denar lepo zložen po vnaprej z načrtanih planskih nalogah, med katerimi pa ni bilo modernizacije ceste v Šmihel. Pa so ponižno potrkal na vrata sejnih sob, kjer zasedajo delavski sveti in odbori OZD, TOZD in drugih delovnih skupnosti v Mozirju in bližnji okolici. Toda le eden ali dva odgovora sta obljubljala skromno pomoč, druga pa so bili negativni. „Imamo svoje potrebe, je izzvenelo opravičilo.

Spet so sedli za sejno mizo, ocenjevali rezultate dosedanjega dela in iskali novih poti. Pa dvignejo glas domačini iz Mozirja s predlogom in odločitvijo: „Če so Šmihelčani že sami zbrali toliko denarja za cesto, pa bomo z njimi solidarni še mi. Obiskali bomo vse mozirske družine.“ In akcija zbiranja sredstev med prebivalci Mozirja je stekla.

Ni nam bilo lahko. Ne prijetno je prosjčiti in nadlegovati ljudi, koo pa ima vsak svoje potrebe. Cesta v Šmihel za Mozirjane ni življenjskega pomena. Od leta 1945, ko so Mozirjani solidarno nosili opeko za obnovo požgane šole z nahrbtniki v Šmihel, je vendar minilo že 34 let. Zrastel je nov rod, čut tovarištva in solidarnosti, prekaljenega v trpljenju vojnih let. Take misli so me obletavale in v duhu sem že poslušal ostre besede, ki me bodo, nadležnega posilca, spremljale skozi vrata.

V lepem, novem naselju so se nama odprla prva vrata. Pozdrav, malo začuden pogled nad neobičajnim obiskom, vendar prijazen nasmeš in gostoljubno povabilo k mizi na kozarček. Nasmeš gostiteljev se ni spremenil tudi tedaj, ko sva povedala namen najinega obiska. Mislim pa, da je bil v zadregi bolj kisel moj nasmeš, ko so nama povedali, da so svoj prispevek za cesto Šmihel že oddali drugim, ki so prišli prosit pred nama. „No, kakšno obveznico se bomo našli tudi za vaju“ in

pospravila sva prvi tisočak, novi, seveda.

Opogumljena pozvoniva pri naslednjih vratih. „Tako, za cesto pobirata? Ja, malo pozna sta, smo obveznice cestnega posojila že porabili za asfalt v našem naselju. No, morda se bo še kaj našlo. Žena, pogledj, če še imaš kaj shranjenega!“ In je imela. Sicer ne tisočaka, toda tudi manjši znesek je ob prijazni besedi mnogo vreden.

Že sva postala bolj samozavestna. Sosedo sva našla zunaj pri urejanju vrta. „Ja, kje bom pa jemala denar? Dolžna sem se za ureditev našega naselja. Ne dam nič! je energično odsekala. „Dovolj vsemogočih prispevkov in obveznosti plačujemo. Za cesto naj da denar občina.“ Vsako prepričevanje je bilo zaman.

Najin naslednji obisk je veljal delavcu, ki je urejal okolje ob svojem novem domu. Odložil je lopato in naju povabil na kavico. „Ja, težko bo, saj vidita, kaj vse še imam za urediti pri hiši. Stroški so veliki, dohodek majhen. No, pa nekaj malega bomo že dali, če sta zadovoljna?“ Seveda sva bila zadovoljna, saj sem imel občutek, da je dal veliko, ker je daroval od srca in je želel, da bi lahko dal več.

Oglasila sva se pri znanцу iz Šmihelskega konca, ki se je preselil v Mozirje. „Glej, glej, vaju pa za vse porabijo“, se je čudil, ko sva razložila, kaj želiva. „Seveda se bo nekaj našlo, mislim, da še imam tri obveznice po sto dinarjev. Denarja pa nimam. Sicer pa jaz nisem šel prosit Šmihelčanov, da bi mi pomagali, ko sem moral plačevati asfalt do svoje hiše.“ Nič nisem odgovoril na njegovo pikro pripombo, čeprav me je srbel jezik da bi ga zavrnil, češ, tudi Šmihelčani te verjetno ne bodo prosili za pomoč pri urejanju svojih dvorišč. Saj sedaj ne gre za asfalt do kmečkih domov in vrat, ampak gre za ureditev glavne in javne prometne žile proti Šmihelu.

Le do enih vrat nisva prišla. Glavar družine, ki je ravno urejal svoj vrt, je naju že od daleč odslavil. „Nikar ne prihajata blizu! Pri nas ne dobite nič! Cesta v Šmihel me prav nič ne briga. Sicer pa tudi referendum o samoprispevku v Šmihelu ni uspel. Nič ne dam!“ Na tako politično utemeljen argument res ni bilo kaj ugovarjati. Previdno sva se izognila hiši in odšla dalje.

Obiskala sva okrog 80 družin, a le tri so pomoč odklonile. Tako so se razblinile moje bojzani in prividi o jeznih obrazih in ostrih besedah pred začetkom akcije. Spoznal sem da še živi čut tovarištva v srcih naših ljudi, da ljudjem beseda „solidarnost“ ni le fraza. Presenetljivo, je da je tako pri manj premožnih, Mozirjani, hvala vam!

Športna tekmovanja so priljubljena tudi med mladino Nove Štiffe.

Šport v Novi Štiffi

V letošnjem letu je bilo v okviru OO ZSMS Nova Štiffa ustanovljeno športno društvo. Naloge, ki smo si jih zadali so naslednje:

- pridobitev smučarske vlečnice,
- izgradnja igrišča,
- nakup športne opreme,
- organizacije tekmovanj.

Društvo se srečuje z najrazličnejšimi problemi. Omenimo lahko samo to, kje dobiti zemljišče za izgradnjo športnega igrišča? Kajti, če se nekdo hoče ukvarjati s športom, je igrišče osnovni pogoj. Kljub temu, da smo že imeli prostor za igrišče, danes zopet nič nimamo. Na tej lokaciji smo naredili 140 prostovoljnih delovnih ur. Kljub pogodbi z lastnikom zemljišča, nam prostor ni dosegljiv. Še naprej smo se prisiljeni športno „izzivljati“ na asfaltu pred zadružnim domom.

V okviru meseca mladosti smo organizirali kros na 4 km. Udeležilo se ga je 15 ekip iz cele občine in sicer 11 moških ekip in 4 ženske ekipe. Udeleženci so bili predvsem iz OZD, nekaj pa iz krajevnih skupnosti.

Rezultati krosa:

moške ekipe: 1. mesto: GLIN Nazarje (1. ekipa), 2. mesto: Nova Štiffa (1. ekipa), 3. mesto: „SMREKA“ Gomji grad (1. ekipa), 4. mesto: Solčava (3. ekipa), 5. mesto: Nova Štiffa (2. ekipa), 6. mesto: Nova Štiffa (3. ekipa), 7. mesto: Solčava (1. ekipa), 8. mesto: „SMREKA“ Gomji grad (2. ekipa), 9. mesto: Solčava (2. ekipa), 10. mesto: Elkroj (1. ekipa)

ženske ekipe: 1. mesto: Nova Štiffa (1. ekipa), 2. mesto: Nova Štiffa (2. ekipa), 3. mesto: „SMREKA“ Gomji grad, 4. mesto: GLIN Nazarje

3. junija smo se udeležili tekmovanja v veleslalomu, ki je bilo na Okrešlju. Med sabo so se pomerile ekipe iz mozirske, velenjske in celjske občine. Naša ekipa je dosegla prvo mesto.

17. junija smo organizirali TRIM akcijo „Vsi na kolo za zdravo telo“. Žal pa se je te akcije udeležilo le malo kolesarjev. Vendar nam to ni vzelo volje do dela. Odločili smo se, da bomo TRIM akcijo še organizirali.

Športno društvo bi želelo organizirati tudi razna tekmovanja, če bi za to bil prostor. Le z dobro voljo športnega društva in ob pomoči krajanov, se bo mladina in tudi starejši športno udeleževali in dosegli željeni cilj.

Predsedstvo ŠD
Nova Štiffa

USPEH LUČKIH ROKOMETAŠEV

V nedeljo, dne 24. 6. 1979, se je z „derbijem“ med ŠD „Raduha“ iz Luč in RK Velenje v Solčavi, končalo tekmovanje v medobčinski ligi, v rokometu, za moške. Prav ta zadnja tekma je odločala o prvaku v omenjeni ligi, zato je bilo srečanje „derbi“ v pravem pomenu. Tekma se je končala z rezultatom 23:23, kar je rokometasem iz Luč zadostovalo, da so postali zmagovalci v končnem seštevku, saj so imeli boljšo razliko v zadetih kot igralci iz Velenja. Veselje je bilo veliko, saj je bil to prvi uspeh rokometashev iz Luč, ki zajema območje tekmovanja izven naše občine.

Po tem uspehu je postala želja po rokometnem igrišču v Lučah še večja. Veliko večje možnosti bi igralci imeli za trening, saj je znano, da so se morali voziti v Solčavo. Povečal pa bi se tudi obisk ljubiteljev rokometu in športa na sploh na takšnih in podobnih srečanjih. Gradnja igrišča se je premaknila z mrtve točke, člani ŠD „Raduha“, predvsem pa igralci rokometu, pa obljublajo, da bodo v čimvečji meri pomagali pri gradnji s prostovoljnimi delom.

Igralcem rokometu iz Luč čestitke za uspeh in uspešno delo v prihodnosti!

J. P.

Študija o Solčavskem

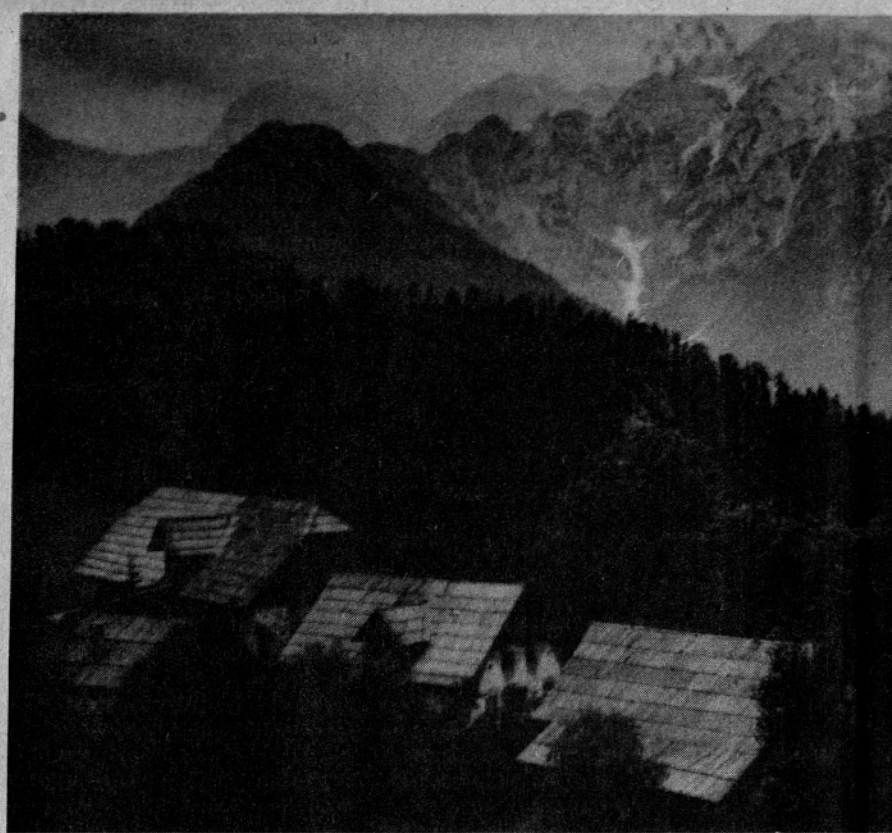
Izvršni svet pri skupščini občine Mozirje, je dal pobudo občinski raziskovalni skupščini za izdelavo raziskave o Solčavskem. Gre za strokovno delo, ki naj bi osvetlilo pereča vprašanja vezana na hribovske kmetije, odseljevanje prebivalstva, prizadevanja nerazvite krajevne skupnosti, sedanje in bodoče možnosti razvoja turizma, itd. Skratka, s tem naj bi se ugotovile možnosti razvoja te krajevne skupnosti. Ne gre torej zgolj za turistični razvoj Logarske doline gre za ukrepe, ki bi zagotovili splošno izboljšanje življenja v tej obmejni krajini. Za sedaj se pripravljajo programske zasnove, na katerih naj bi se zgradila vsebina te družbeno-ekonomske, demografske in prostorske študije.

Opuščene kmetije

Z namenom, da bi opozorili na nevaren pojav opuščanja kmetij na našem območju, smo se podali v Solčavo, da bi najprej opisali takšne primere v tem delu občine. Zbrali smo nekaj sogovornikov, ki poznajo razmere na Solčavskem. Najjih najprej predstavimo: Franc Podbrežnik, predsednik IO SZDL Solčava, Tone Ikovic, član sveta KS Solčava, Stanko Ošep, član predsedstva OK SZDL Mozirje, Vlado Miklavc, kmetijski tehnik Mozirje, ing. Lojze Plaznik, direktor ZKZ Mozirje in Maks Petek iz Mozirja. V uvodnem delu razgovora smo zvedeli, da je na območju KS Solčava trenutno opuščanih 9 kmetij. Vse so večje in za kmetijsko proizvodnjo zanimive. Z malenkostno izjemo so vse domačije prazne šele po vojni. Znano je, da so okupatorji požigali domove in poslopja po Solčavskem. Tako so nekateri lastniki po vojni opustili obnovo kmetije in odšli v dolino, kjer je bil boj za vsakdanji kruh znatno lažji. Seveda je treba upoštevati, da takrat ni bilo elektrike, cestne povezave, in ustrezne mehanizacije, pa tudi sicer so bili delovni pogoji zaradi hribovosti in pomanjkanja strojev izredno težavni. Znano je, da so

te domačije nekoč preživljale tudi 20 ljudi. Povprečno pa so imeli po 20 glav goveje živine in ponekod celo do 100 ovac.

Vsa ta posestva imajo tudi velike gozdne površine, tako da bi v današnjih razmerah lahko trdili, da gre za proizvodno zanimive kmetije. Domačini pravijo, da je k povojnemu malodušju mnogo pripomogla počasna obnova požganih poslopij. Veliko težav je bilo tudi z odpisi kreditnih obveznosti za sredstva potrebna pri obnovi. Pozneje so bila odpisana. Prvi pojav odliva delovne sile s kmetij je bil zaznaven ob postopni industrializaciji naše dežele. Odhajali so predvsem mladi ljudje. Jasno, da brez mladih ljudi na kmetiji ni ustreznega nasledstva, kmečki rod pa tako izumira. Zaskrbljujoč pojav, ki se je bolj ali manj nadaljeval ves čas do današnjih dni. Žal pa se tudi sedaj, ko so povsem drugi življenjski pogoji na naših hribovskih kmetijah, nadaljuje. O vzrokih za takšno stanje so sogovorniki bili mnemja, da naša zakonodaja ne zaščiti v potrebni meri naslednikov oziroma posest pred nevarnostjo drobljenja. Še hujše pa so zadeve okoli raznih dednih pravic, ki imajo včasih vlogo grobarja na kakšni kmetiji.

Solčavska kmetija. Kdaj bo oživila?

Krajevna skupnost s skrbjo spremlja dogajanja, vendar ne more kaj dosti storiti za preprečevanje običajev, ki so trdni in veljajo bolj kot zakon. Namreč, dediščine ne bi smele zarezati tako globokih brazd v usodo posestva kot proizvodne enote. Pa so žal tisti, ki jih je kmetija spravila kako drugače h kruhu najhujši. Včasih celo brezobzirni, ko gre za njihove zakonite pravice. Ne vprašajo se če so te pravice tudi v skladu z moralo do lastne domačije, ki naj bi vendarle stala iz roda v rod. K vsemu ne niso sogovorniki se je povsem izrodil zakon, ki določa status kmeta. Mnogo tega je bilo povedanega. Vse kaže na to, da bo treba resneje zastaviti ukrepe za resnično zaščito hribovskih kmetij! Sedanji življenjski pogoji se pač ne dajo primerjati s tistimi izpred vojne. Vse kmetije so mehanizirane, razpolagajo z motornimi vozili, s telefonskimi zvezami in seveda vse razen treh, s cestno povezavo. Ob vsem tem pa je zavora hitrejšega razvoja negotovost mladih naslednikov. Saj še skoraj vedno velja pravilo „ti meni luč, jaz tebi ključ“. Ta okoliščina je morda kriva tudi za dejstvo, da je le malo mladih deklet, ki bi želele iskati življenjskega tovariša med hribovskimi kmeti. V odnosih bi vendarle morale prevladovati prvine medsebojnega zaupanja. Morda bi v posamičnih primerih veljalo tudi vplivati na starejši rod, da mlajšemu bolj zaupa. Razumljivo je,

Tone Ikovic

da ne more v današnjih razvitih ekonomskih odnosih nekdo čakati do osiavelosti na pravice gospodarjenja, če je temu kos. Posebno sedaj, ko si utira kmečki turizem pot med naše hribe, bi morali bolj računati z mladimi. Vemo pa, da je prav turizem bodočnost v smotnejšem izkoriščanju kmetijskih pridelkov, saj se večina njih proda kar doma. Končno so navzoči še spregovorili o nekaterih vidikih socialne varnosti kmetov. Tudi nezgodno zavarovanje je najbrž še potrebno, saj so v času, ko se po teh strminah sliši povsod ropot strojev, nesreče pogoste. Te pa terjajo tudi smrtno žrtve. V takih primerih je veliko vprašanje, kako bo s kmetovanjem, če je nenadna žrtev gospodar. Omenili so tudi dejstvo, da je še kar

Marsikaj se je treba pogovoriti o kmetovanju... Na sliki ing. Lojze Plaznik v pogovoru s kmetom Rafkom Podpečnikom iz Nove Štife.

dosti gozdnih kompleksov, ki še niso povezani s cestami. Tako je spravilo lesa iz teh predelov včasih kar nemogoče. Obdelovalni stroški v teh strmih legah so seveda znatno višji, kot v položnejših. Posebno so izpostavili zimske razmere. Takrat je treba prav tako spravljati mleko v dolino. Vendar morajo poprej zorati ceste, to pa je drago in naporno delo, ki seveda ni vračunano v ceni pridelkov. Nanizanih je le nekaj bistvenih okoliščin, ki so tako ali drugače vzrok za pojave bega s kmetij. Posebej pa je treba poudariti dejstvo, da naša družba skrbi za razvoj kmetijstva in da smo prav hribovskim kmetijam posvečali že nekaj poglobljenih razprav v republi-

Franc Podbrežnik

ki. V našem prime ru je stvar še bolj zanimiva, saj gre za obmejno območje, ki leži tik ob

Koroški, kjer še žive naši ljudje. Prav zato je krepitev kmetij na Solčavskem širšega pomena in zasluži vso pozornost družbene skupnosti. Morda bi posebej poudarili misli, ki jih je v zvezi s stanjem v tem delu naše občine izrekel ing. Lojze Plaznik. To pred vsem zaradi dejstva, da gre za kmetijsko proizvodnjo, ki jo skupno z zadružno načrtujejo in usmerjajo kooperanti tudi s tega območja. Kar v samem uvodu je poudaril, da je pri nas lastninska pravica pretirano zaščitena, kar ima za posledico, da je veliko površin kmetijskih zemljišč nekorističnih. Lastniki, ki se ne ukvarjajo s kmetijstvom včasih brezobzirno preprečujejo izkoriščanje, nam tako potrebnih zemljišč. Ljudje v teh okoliščinah bi se zanimali za obdelovanje zemlje, oziroma za njeno gospodarno koriščenje. Pa kaj, ko je včasih trma lastnikov močnejša od družbenih interesov. Razumljivo je, da bi se mnogo, zapuščenih površin dalo vključiti v pašne skupnosti in bi se koristno izkoriščale. Seveda je nezanimanje družbenega sektorja za obdelovanje takšnih zemljišč spričo ekonomskih vidikov razumljivo. Vendar gre za urejene pašne skupnosti, ki so ponekod že zaživele in dajejo dobre rezultate. O teh bi se morali več pogovarjati in za njih poživitev več storiti. Žal se podobni primeri pojavljajo tudi drugod. Pod Rogatcem in v Planini nad Ljubnem so prav tako opuščene kmetije, pa še morda kje. Zemljiška skupnost v naši občini je v svojem srednjoročnem načrtu predvidevala nekatere ukrepe za vključevanje nekorističnih površin v proizvodnjo, vendar se je zataknilo pri denarju. Tega namreč ta skupnost nima, zato tudi ni prišlo do novih pašnih skupnosti. Stanje kakršno je, bi se moralo širše postaviti, najmanj pa v okviru občine pokreniti

več, kot doslej. Ing. Lojze Plaznik je nato spregovoril še o ovčjereji, ki je na Solčavskem bila nekoč močna gospodarska dejavnost. Imeli so vzrejni center za jezersko-solčavsko pasmo. Te ovce so bile zelo iskane, žal pa so rejci mnogo trpeli zaradi škod po divjadi, ki je bila močnejše zaščitena, kot ovca. Pa so zaradi tega in še zaradi drugih neurejenih razmer na trgu hitro opuščali rejo ovac. Če govorimo, da je bilo pred vojno na Solčavskem okoli 15.000 ovac, potem je današnji trop, ki ga ocenjujemo na kakšnih 700 živali le delček tistega, kar je bilo. Seveda je danes ovca zanimiva, ne le za

radi volne in mesa, tudi zaradi potreb SLO. Vendar je zanimanje med rejci malo, menijo, da bi bilo večje, če bi se nekatere zadeve na trgu uredile. Zagotoviti bi morali reden odkup volne po domači industriji. Zanimivo, da se ta obnaša do domačih virov volne dokaj neodgovorno. Gre torej za vprašanje, ki bi se moralo širše reševati. Dejstvo pa je, da bi bila ovčjereja v urejenih razmerah trga zanimiva. Glede mlečne proizvodnje je povedal ing. Lojze Plaznik nekatere težave s katerimi se rejci goved srečujejo. Res je dinar od mleka reden „gospodinjiski“ denar, vendar je v sedanjih razmerah pičel. Stroški reje so visoki, tako tudi stroški zbiranja, ki se sicer pokrivajo solidarno v občini. Že sedaj je jasno, da bo treba poskrbeti za postopno preusmerjanje na pitovno živino in predvsem na plemenske živali. Seveda so v že omenjenih okoliščinah zanimive tudi ovce. Želja kmetijske strokovne službe v občini je, da se vendarle pristopi k iskanju vseh pašnih zmogljivosti. To pa načrtujejo v obliki „pašnih skup-

Rok Klemenšek je na razstavi v Gradcu 1903 dobil za 25 plemenskih ovc posebno priznanje – z lato medaljo, bronasto pa je dobil v Zagrebu 1931. Dokaz več, kako pomembna je bila ovčjereja.

nosti“, ki so deležne družbene pomoči. Ing. Lojze Plaznik je zaključil svoje misli z ugotovitvijo, da gre pri vsem tem za vprašanja širšega družbenega pomena. Pri reševanju bi morali sodelovati vsi dejavniki, ne samo v občini, tudi v republiki. Solčavsko ni gledati samo kot kmetijsko zanimivo območje. Treba je vselej poudariti izredno velik političen pomen, ki se odraža v tem, da so naše kmetije naseljene in da prebivajo tod ljudje, ki sodelujejo tvorno v naporih za izgradnjo naše družbene stvarnosti.

Solčavskih zgodb

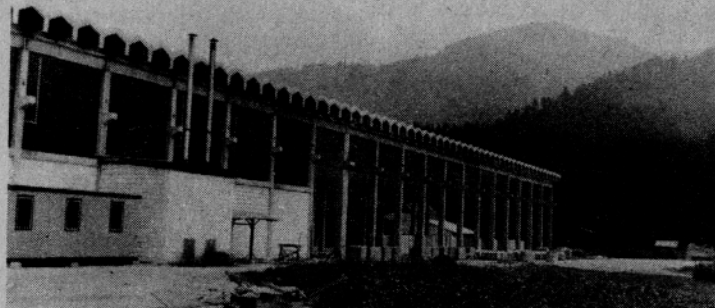
Prvo prošnjo za gradnjo ceste Ljubno – Solčava je vložil dr. Frischauf in občinski odbor Solčava leta 1875 štajerskemu deželnemu zboru in leta 1880 ponovno. Za cesto si je zelo prizadeval poleg domačinov tudi Martin Jelovšek, pospeševalatelj solčavske živinoreje. Za gradnjo je bilo končno odločeno na razstavi Živine, ki je bila dne 25. 6. 1892 v Solčavi. Poleg mnogoštevilnih gospodov iz Gradca in vse dežele, se je udeležil tudi deželni glavar grof Ed. Attems, ki je potem izposloval gradnjo iz Luč v Solčavo kot najbolj potrebno. Ta cesta je bila zgrajena leta 1895 v 102 dneh, delalo pa jo je 60 do 127 delavcev, stala pa je 22.500 goldinarjev. Cesta iz Luč na Ljubno je bila zgrajena šele leta 1900. Kako velikega pomena je bila cesta za Solčavo se vidi iz tega, ker je bilo treba prej prekorati Savinjo do Logarske doline kar 23 krat, v Igli pa iti le po strugi Savinje, če si šel z živino ali z vozilom, za pešce pa je bil prehod zadaj za Iglo. Ob količnejši večji vodi pa se po Savinji sploh ni dalo iti in je včasih bil za dolgo dobo prehod z vozili in živino zaprt. Sicer so iz Luč vozili le vino in žito v malih količinah, vse ostale potreščine pa raje s Koroškega. Samo iz Solčave v Logarsko dolino je bilo treba z vozili

prekorati Savinjo 7 krat. Leta 1895 se je Frischauf zavzel še za gradnjo ceste v Logarsko dolino in leta 1897 tudi že za cesto od tam naprej v Železno Kaplo. Prošnjo je vložila občina Solčava na notranje ministerstvo na Dunaj, Frischauf pa je delal reklamo po časopisih. Dne 1. 7. 1909 je bil v Logarski dolini deželni namestnik iz Gradca, grof M. Clary Aldringen. Obed v Logu je stal 36 kron. Bil je zraven tudi Franc Kocbek. Grof je obljubil, da bo delal za to, da se bo zgradila cesta v Logarsko in naprej na Koroško. Okrajno zastopstvo Gornji grad je sklenilo na seji 23. 7. 1909 da se zavzame za gradnjo ter 21. 8. 1909 pod št. 285 predložilo prošnjo deželnemu odboru. Leta 1904 je bila namreč po dr. Frischaufu že preučena gradnja ceste preko Pavličevega vrha in trasirana po Janezu Piskemiku – Plesniku.

Leta 1914 je bila po deželnem stavbnem uradu trasirana cesta iz Solčave v Logarsko dolino, gradnjo pa je preprečila vojna, ki je tega leta izbruhnila.

Cesta v Logarsko dolino je bila zgrajena po prvi svetovni vojni in dne 20. 5. 1922 slovesna otvoritev že s tremi avtomobili in v prvem je bil tudi on, ki je to zapisal. Franc Kocbek, nadučitelj v Gornjem gradu.

VALENT VIDER

Hala v gradnji

Novi izdelki na Ljubnem

O Kovinarstvu na Ljubnem smo že večkrat pisali. Tokrat želimo opisati nekoliko njihove napore za pridobitev novih izdelkov, ki bodo smiselno dopolnili sedanje in morda nekatere tudi nadomestili. Gre za nože, ki so potrebni za poljedelske stroje in za zvarjenice, ki se bodo rabili pri globinskih vrtalnih strojih. Oba nova izdelka ne bosta povzročala tehnoloških težav, saj že podobne stvari delajo in zato ne bo treba nove opreme in naprav. Za prvi proizvod proučujejo trg, med tem

ko je za drugega to že storjeno v okviru Železarne Ravne. Zavedajo se, da je potrebno priti na trg z gotovimi izdelki saj polizdelki ne dajo tistega zasluga, kot končan sestavni del. Tu gre za traktorske zobnike, ki so jih že dosedaj uspešno delali, vendar ne do kraja obdelane. Te bodo torej v bodoče v celoti izdelovali doma. Potreba pa je tudi po večji proizvodnji zvarjenic za bage in za stiskalnice.

Za vse to pa potrebujejo več prostora in delovne sile. Prav sedaj so v gradnji. Nova hala bo imela 2300 m² novega delovnega prostora in posebej še gradijo 190 m² novega pisarniškega prostora. Sedanje prostorske razmere so neprimerne. Ne samo zaradi pomanjkanja prostora, temveč tudi zaradi neprimerne prezračevanja in podobnega. Večji oseg proizvodnje bo torej mogoč. To pa pomeni okoli 50 novih delavcev. Te že imajo zagotovljene iz vrst vajencev in tistih, ki bodo stopili v njihove vrste iz bližnje in dalne okolice Ljubnega. Morda še nekaj. Vse bodo zmogli z lastnimi kadri. Zavedajo se, da ne kaže povečevati pretirano števila pisarniških delavcev, bolj se zavzemajo za zaposlovanje neposrednih proizvajalcev. Ta naravnost je prav v času borbe za trdnost našega gospodarstva vse pozornosti vredna.

Vedno seznanjeni

Znano je, da so mladi v Smreki Gornji grad zelo delavni. Pisali smo že o tem, da izdajajo svoje glasilo. Zadnja številka prinaša veliko vedrega pisanja o športni in izletniški dejavnosti mladine. Prinaša pa tudi sestavke iz življenja v sami delovni organizaciji. Sklenili smo, da naslednjega objavimo saj je zanimiv za širšo javnost.

Program rekonstrukcije je bil zasnovan že v preteklem letu. Zastavljen je bil plan, da se vsa dela zaključijo 1979.

Osnovni namen rekonstrukcije je prehod na serijsko proizvodnjo, za kar pa so potrebni dodatni proizvodnji in skladiščni prostori, ter oprema in stroji.

Serijska proizvodnja nam omogoča boljše planiranje materialov in izdelkov, boljše izkoriščanje surovin, povečanje proizvodnje in izboljšanje delovnih pogojev.

Ob pristopu k izgradnji nove hale so se pričele težave že pri izbiri izvajalca gradbenih del in so se nadaljevale skozi vso zimo, ki nam je po dolgem času zopet pokazala zobe. Vsporedno z gradnjo smo iskali dobavitelja za transportne proge, ki pa nikakor niso pristali na krajši rok dobave kot 6 mesecev. Pred podpisom pogodbe so rok ponovno podaljšali in smo bili primorani iskati novega proizvajalca.

Podobnih zapletov je bilo še več in tako smo s časom zašli preko planiranega roka v glavno sezono vikend hiš. Zaradi velikega povpraševanja po naših objektih smo bili primorani iskati novega proizvajalca.

Podobnih zapletov je bilo še več in tako smo s časom zašli preko planiranega roka v glavno sezono vikend hiš. Zaradi ve-

likega povpraševanja po naših objektih smo bili primorani začasno prekiniti z deli na rekonstrukciji, kar se je kmalu pokazalo, da tako ne bo mogoče pustiti.

Imenovali smo režijsko skupino za dokončanje del, ki je sestavljena iz treh tesarjev in enega vzdrževalca. Skupino vodi Potočnik Peter, ml., nadzor nad izgradnjo pa vrši ing. Strmčnik. Izdelan je plan dela, ki je razdeljen na posamezne etape. Takšen način dela se je izkazal kot zelo dober in ga je mogoče bolje planirati in spremljati.

V juliju je predvidena dobava valjčnih prog, ki bodo rešile osnovni problem notranjega transporta. Vsporedno z montažo prog se bo izvršila tudi premestitev strojev, ki bodo povezani tako kot si sledijo operacije pri izdelavi posameznih delov vse do odpreme objekta. S tem bo rekonstrukcija izvršena nekako 90 %. Preostali del predstavlja izdelavo zunanjih sten nove hale in nabava stroja linije za obdelavo konstrukcijskega lesa. Stroj bo nabavljen iz uvoza, kar pa vemo, da je dolgotrajen in težaven postopek in ne more biti zaključen pred krajem leta, ker je vezan tudi na izvoz naših izdelkov.

Rekonstrukcija zajema tudi druga vzporedna dela kot so:

- izdelava sušilnice za tanek las
- izdelava zahtevne in obsežne dokumentacije za vsak sestavni del objekta
- izdelava novih materialnih in časovnih normativov
- izdelava nove dokumentacije za sortiranje, pakiranje in opremo.

Iz vsega tega lahko zaključimo, da nas vse čaka še mnogo dela in prizadevanja, ter strpnega prenašanja prehodnih težav v upanju, da se bo naše delo v poznejših letih dobro obrestovalo.

Rajanje v Lučah

Že deseto leto zapored bodo v Lučah imeli Turistično rajanje. Letos bodo presenetili z novimi programskimi vsebinami.

Prizadevno Turistično društvo slovi, kot eno najdelavnejših v občini. Imajo pa še to prednost, da vključujejo ob takšnih prilikah veliko krajanov, ki jim je kraj blizu. V vodstvenem organu društva združujejo vse gostince in tiste,

ki se bavijo drugače s turizmom. Letos bo torej v Lučah v soboto, 11. in v nedeljo, 12. avgusta veselo. Sobotni del programa obsega kolesarsko tekmo v organizaciji domačega športnega društva „Raduha“. Ta dan bodo ob 13 uri poleteli zmajarji z Raduhe. To bo najbrže tudi privlačna očesna paša. Sicer pa bodo pripravili dve razstavi. Ena bo pokazala rezbarska dela, druga pa skulpture. Posebnost bodo prikazani pogriniki za katere bodo poskrbeli gostinci in vsi, ki se bavijo s kmečkim turizmom. V nedeljo bo povorka v kateri bodo sodelovali godbeniki z Rečice ob Savinji, folklorna skupina s Šmartnega ob Paki, mladi zadružniki, mladina in gozdarji. Lučani so torej tudi tokrat pripravili zanimivosti, ki bodo razveselile številne goste. Teh je v Lučah tudi letos veliko!

Proslava na Stonu

Krajevna organizacija Rečica je pripravila ob praznovanju Dneva vstaje in v sklopu akcije „nič nas ne sme presenetiti“ veliko proslavo pred spomenikom borcem XIV. divizije na Stonu. Sodelovali so tudi mladi s kulturnim programom. Po partizanskih poteh

pa so hodile pohodne enote tabornikov, mladine in borcev NOV. Obiskali so vrsto spomenikov iz časa osvobodilne borbe. Strelci in gasilci pa so pripravili tekmovanja.

Po proslavi je bilo pri knetu Borsečniku tovariško srečanje krajanov.

Partizanski spomeniki na Čreti (pri Sv. Katarini).

Vse v duhu akcije „Nič nas ne sme presenetiti“

Osnovna strelska organizacija „OŠEP FRANC – MILAN“ Solčava, izvaja v okviru akcije „Nič nas ne sme presenetiti“, svoj program.

v verigi splošnega ljudskega odpora.

F. P.

V nedeljo, 8. 7. 1979, je organizirala strelsko tekmovanje z MK puško za prvaka Solčave. Prvenstva se je udeležilo presenetljivo veliko članov, članic in mladincev, skupaj preko petdeset.

Doseženi so bili odlični rezultati. Naslov prvaka in prehodni pokal „OŠEP FRANC – MILANA“ je osvojil FRANC PODBREŽNIK s 47 krogov od 50 možnih, 43 krogov pa so nastrelili kar štirje strelci: Ošep Karel, Knez Jože, Plesnik Darko in Gradišnik Drago.

Najboljše članice so bile: Knez Veronika s 37 krogov, Podbrežnik Anica in Plesnik Marija s po 36 krogov, Novak Bečka 34 krogov, Čerček Francka 32 krogov itd, vse pa so članice sekcije „ISKRA“ Solčava.

Ra zveseljiva je ugotovitev, da je strelski šport zelo priljubljen med krajani, zato bo treba takih tekmovanj še več, saj taka prireditev prispeva h krepitvi obrambne sposobnosti krajanov, kajti dobro se zavedamo, da je strelstvo pomemben člen

Počastitev ob Dnevu borca

V počastitev Dneva borca 4. julija je Občinski odbor Združenja ZB NOV Mozirje organi-

ziral v nedeljo, dne 1. julija na strelišču v Mozirju strelsko tekmovanje z vojaško puško. Tekmovanja se je udeležilo 22 ekip z 91 strelci iz borčevskih in družbenih organizacij ter društev z območja občine Mozirje.

MLADINCI SMO OČISTILI KRAJ

Mozirski mladinci smo izvedli delovno akcijo – očistili smo naš kraj.

Ko smo aprila izvolili nov odbor, smo sklenili, da bomo več delali, da se bomo bolj povezali, saj lahko le skupaj kaj dosežemo. Kot prvo nalogo smo sprejeli, da očistimo Mozirje in s tem tudi mi kaj doprinesemo k izgledu svojega kraja.

Ceprav je bil deževen, pust dan, se je na trgu zbralo kar okrog 25 mladincev z metlami, lopatami in samokolnico. Najprej smo očistili blato ob pločnikih po trgu, do avtobusne postaje. Ko smo se zvečer ozrli nazaj proti trafik, smo bili zadovoljni, ker je trg izgledal lepši (malo nam je pomagal tudi dež, ki je pridno pral asfalt).

Posebno smo veseli, da se je naše akcije udeležilo toliko najmlajših mladincev, ki so šele stopili v naše vrste, saj so v akciji prevladovali osmošolci, ki so s tem dokazali, da so pripravljeni delati in da bodo dobro vodili našo organizacijo v bodoče, saj bodo naši načrti bolj uspešno izvedeni, če bo sodelovalo več mladincev, mlajših, z novimi željami in idejami.

Prvo mesto in pokal občinskega odbora ZZB NOV Mozirje je osvojila ekipa OSO Solčava, drugo OO ZSMS Šmartno ob Dreti, medtem ko je tretje mesto dosegla ekipa OSO Luče. Med posamezniki pa je dosegel prvo mesto in osvojil pokal Franc PODBREŽNIK, drugo Franc PODKRIŽNIK, a tretje Janez ŽAGAR.

Ob zaključku je zbranim tekmovalcem spregovoril in čestital za Dan borca ter izročil priznanja podpredsednik Obč. odbora ZZB NOV tov. Matevž POŽARNIK.

Veliko število sodelujočih je dokaz in pohvale vredno dobre organiziranosti strelstva v mozirski občini, s čimer se izpričuje množičnost tudi v tej športni dejavnosti.

TONE MODRIJANČIČ

spomini še živelih borcev, aktivistov in intemirancev. Vabimo vse, ki bi karkoli hranili, bodisi gradivo ali predmete iz NOB, da sporočijo komisiji svoj naslov. Vabimo k sodelovanju tiste, ki jih zanima najslavnejše obdobje naše zgodovine. Posebno zanima ve izpovedi bo komisija posnela na trak, da se bodo izvime ohranile. Vse krajevne organizacije prosimo, da nam pri tem pomagajo. Želimo, da najde tudi delež naše doline svoje mesto na policah knjižnih zbirk!

Nagrajena prizadevnost

PAVLA TROGAR

Pavla Trogar je že v pokoju, vendar še vedno poučuje telesno vzgojo in vodi SSD na osnovni šoli v Mozirju. Vedno se je zanimala za prostovoljne dejavnosti, bila je dovezetna za želje učencev, tako da je tudi SSD pod njenim vodstvom dosegala lepe rezultate. Dosegla je, da so prav vsi učenci aktivni v SSD in ni je občinske proslave, kjer se ne bi predstavili tudi člani SSD. Pavla Trogar je dobila že številna občinska priznanja in državno odlikovanje – red dela z zlatim vencem.

„Pogrešam več strokovnih delavcev za delo v SSD. Trenutno jih je deset, vendar je to premalo za kvalitetnejši napredek. Letos smo prvič dobili od ZTKO Mozirje 12.000 dinarjev, tako, da bomo prvič nagradili vse tiste, ki nam pomagajo v društvu. Moram reči, da doslej nihče ni dobil niti dinarja, skromna sredstva pa smo porabili za rekvizite, potovanja. Sploh pa bi rada povedala, da je podobno stanje tudi v drugih krajih v naši občini – V Ljubnem, Gornjem gradu, Lučah. Solska športna društva držijo pokonci le čisto ljubiteljsko.“

Priznanje, ki sem ga dobila je obenem tudi priznanje številnim učencem, posebno tistim iz sedmih in osmih razredov, ki aktivno sodelujejo v društvu.“

(iz Dela, 25. 6. 1979.)

„Kaj se je zgodilo družini Slavič“

Dramska predloga besedila „ukradene družine Slavič“ in družinskih problemov s hišno tativno ter eksaltirano hčerko kaže, še manj, ne izžareva navidezno nekih smiselnih uprizoritvenih problemov, ki bi bili površni in nezahtevni skupini v študiju in interpretaciji delala sploh kakšnih preglastic. Celo prijetno čtivo, če odštejemo misel na uprizoritev, bi bilo za marsikoga. Toda to je samo navidezno. Stvar pa je popolnoma drugačna če poglobljeno razčlenimo zadevščino, ki je dramaturško in nitno grajena, posrečeno fabulirana, igralsko izredno a prijetno zahtevna, osiromašena pa po uprizoritvenih pomagalah kot, trije plus eden igralec, prazna scena, prozaičen rekvizit – zakonska postelja, nenavadna konstumacija in vse ostalo, kot terja poleg smiselne razčlenbe, študija vlog in karakterjev, izpovednosti in obče izpovedne kreativnosti, še študij specifičnega kretanja, tempa, tona in žarna v posebni atmosferi porajajočega se jutra, popoprane s konstatacijo, da so pižama, spalna srajca, copate in razkopana zakonska postelja le tista skromna pomagala, ki mačehovsko dajejo vsaj neko zunanjo naslonitev na psihološke strese, ki jih komad poleg ostalega v precejšnji meri ima. In tako je v študiju obeh graditeljev predstave, režiserju in igralcem, ostala režiserju samo gola invencija, domiselnost v izdelavi režijskega koncepta in gradnji predstave, igralcem pa talent in v njem hotenje, da nudijo predloge igralcem v čim vernejši kreativnosti lika, sproščenosti in osebnosti. Vse se je to v lepi meri afirmiralo, kajti sklop uprizoritvenih vozlov in pasti ni iztril in desorientiral osveščenega režiserja tem bolj, ker je predstava pokazala zelo moderno in domiselno zasnovano režijo in s tem dosegla ekvivalenten uspeh in afirmacijo cele skupine. V življenju igralcev v komičnost situacije z dokaj spretno miza-usčensko osnovo je bilo očitno in povsem prisotno. Zlasti režiserju se pozna, da so mu zakonitosti odra znane, igralcem pa primarno pravilo, da je do kraja vreči tisti besedo, njen tek in pomen. Morda bi z ozirom na skromnost pomagal bilo želeti bolj preštudirano mizansceno ob sami postelji in jo v

komponirati bogatejšo, pestrejšo ter vizuelno grajeno v obeh dimenzijah – vertikalno in horizontalno. Miselne variacije ponujajo namreč režiserju in igralcem izredne možnosti in to res komične nad posteljo, v postelji, pod posteljo in to ne enega, temveč vseh treh. Tako bi dobil tekst in igra plastičnejši okvir in barvitost. Vendar tudi tako postavljena igra kot je bila, je potrdila dokončno izpovednost in preprečila sprenevedanje, igranje zaradi igranja, kar je žal dostikrat osnova in vsebina diletantizma, ki se še pri nas pojavlja marsikje.

In končno. Odmernost predstave je očitna ne samo zaradi obrtno dobro pripravljenega dela, ker predstava trdno sedi, je tekoča in sni selna, temveč tudi zaradi nado stne zagnanosti, njene vedrine in širine. Žar odra je brezdvomno prenešen v dvorano, kontakt igralcev z gledalci je pristen.

Vsekakor lep gledališki trenutek.

TONE ZORKO

NOVE KNJIGE V OBČINSKI MATIČNI KNJIŽNICI MOZIRJE

1. LEPOSLOVJE ZA ODRASLE

Meersc: Telo in duša 1., 2
Hardy: Daleč od ponorelega sveta
Heller: Nekaj se je zgodilo
Amado: Viva Tereza
Yerby: Saracensko bodalo – zgodovinski roman iz 13. stol.
Gorki: Detinstvo
zbirka Petdeset najlepših po izboru bralcev: Na kmetih, Deseti brat, Cvetje v jeseni, Dolina meseca, Sedmina, Povest o dobrih ljudeh, Boter
Krvina: Breme resnice – kmečka povest
Leskovec: Hudourniki – kmečka povest
Torkar: Deseti bratje : potepanje skozi sebe in čas
zbirka Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev:
Bulatavič: Heroj na oslu, Georgievski: Rdeči konj, Rebula: Senčni ples, Makarovič & Grafenauer & Šalamun: Pesmi, Čosić, D.: Korenine, Kaleb: Gost, Slovenski sodobni esej (vsebuje tudi: Demon Iva Daneva pisatelja M. Rožanca)

2. POLJUDNO ZNANSTVENA LITERATURA ZA ODRASLE

Monografija Edvarda Kardelja
Vrizer: Radmirska cerkev
Cedilnik: Congma je hodil spredaj
Gregori: Naši ptici
Modri trak – kuharica za sladokusce
Zgodovina Slovencev
Sve o kolor fotografiji.
Strojnotehnološki priročnik

3. KNJIGE ZA MLADINO

Kraigher, N.: Maja
Oglejmo si svet: Afrika
365 zlatih pravljic za lahko noč
Čebelica Maja – slikanica
Slonček gre na morje – slikanica

Ob 30. letnici strelstva v občini Mozirje

Jubilejno praznovanje 30. letnice strelstva v občini Mozirje po osvoboditvi, sovpada našim znanim jubilejem 60. letnici revolucionarnega dela in delovanja KPJ (ZKJ), SKOJ-a in razrednih sindikatov. V tem revolucionarnem obdobju smo z uspehom izvojevali oboroženo revolucijo in svobodo, katero danes uživajo milijoni Jugoslovancev. Z osvoboditvijo naše domovine so nastali novi pogoji za družbeno politično, športno in kulturno delo v naši socialistični domovini. In tako so nastali tudi novi pogoji za strelski šport širom Jugoslavije in tudi pri nas v občini.

Prva organizacija strelstva v občini se pojavlja že leta 1948 na Rečici ob Savinji pod imenom: „Strelska družina Slavka Šlandra“, katera pa je v začetku delovanja delovala z zelo skromnimi sredstvi, imela je nekaj starih trofejnih zračnih, MK in vojaških pušk, celo nekaj še avstroogrškega porekla.

Jačanjem materialne baze naše družbe v naslednjih letih a predvsem v letu 1949 pa se ustanovljajo nove strelske družine in kasneje občinski strelski odbor Mozirje, kateri pa je organizacijsko in finančno povezoval vse družine v celoto. S tako organizacijsko strukturo je strelstvo v občini dobilo novega poleta, začelo se je z izgradnjo strelskih objektov, nabavilo se novega orožja, povečano je število članstva, tako da danes v občini imamo 8. osnovnih strelskih organizacij in nekaj sekcij združenih v občinsko strelsko zvezo Mozirje z okrog 1.000 člani.

Če danes analiziramo preteklo obdobje, lahko ugotovimo, da smo v tem obdobju dosegli velike uspehe, saj smo ena od družbenih organizacij v občini med zelo aktivnimi, ne samo na športnem, temveč tudi na obrambnem področju, saj vzgajamo mlad kader ki je in bo sposoben braniti našo samoupravno socialistično domovino

če bo potrebno. Na to svoje delo smo tudi ponosni.

Proslava 30-letnice bo organizirana 12. avgusta 1979 na občinskem strelišču v Mozirju z naslednjim sporedom:

Ob 7,00 uri strelsko tekmovanje z MK puško

Ob 11,00 uri svečani del programa:

- Slavnostni govor
- Kulturni program
- Razvitje prapora
- Razglasitev rezultatov tekmovanja

– Podelitev strelskih priznanj in plaket

Po končanem slavnostnem programu bo vrtna veselica, zabaval vas bo znani ansambel „SEMAFOR“ iz Polzele s priljubljenimi pevci.

VLJUDNO VABLJENI!
OBČINSKA
STRELSKA ZVEZA MOZIRJE

PREPOTREBNA KNJIGARNA

Na seji predsedstva občinske konference SZDL Mozirje so med drugim razpravljali o obveščanju. Beseda je nanekla na knjigo, ki je prav tako potrebna ljudem za seznanjanje z raznimi vsebinami in seveda z literaturo. Ob tem so navzoči poudarili, da je velika pomanjkljivost, ker v občini ni primerne knjižarne. Tako morajo naši občani nakupovati še šolske potrebščine izven občine. Seveda je to odliv sredstev in tudi dokaj velik napor, predvsem za tiste občane, ki ne razpolagajo z lastnim prevoznim sredstvom. Zavzeli so se zato, da se to vprašanje uredi. Saj je nepopravljiva škoda, če naši ljudje nimajo prilike izbire dobre knjige, ki je človeku pripomoček za razvijanje umske ravni. Da ne bi ponavljali tisto o šolskih potrebščinah, ki je morda še povezano z velikimi stroški nabave, ob že tako velikih izdatkih za najnujnejše, kar rabi šolar.

Iz dejavnosti sodnika za prekrške

V letu 1978 je bilo skupaj rešenih 932 zadev, od tega z izdajo odločbe o kaznovanju 871, kaznovanih z odločbo o prekršku pa je bilo 917 oseb in to:

794 polnoletnih fizičnih oseb
102 mladoletnih oseb

9 odgovornih oseb
12 pravnih oseb
Preostalih 61 zadev pa je bilo rešenih:
54 z ustavitvijo postopka
7 na drug način.
Obravnavani prekrški v letu 1978 se nanašajo na naslednja področja:

Prekrški prometne varnosti	1976	1977	1978
Kršitev javnega reda in miru	635	593	611
Kršitev predpisov s podr. gospod.	212	167	159
Kršitev predp. s podr. ribištva	37	31	29
Kršitev pred. o orožju	2	1	10
Kršitev pred. o javnih shodih	7	2	4
Kršitev predp. o gibanju v mejnem pasu	1	1	3
	31	26	7
Kršitev predp. o org. prevoza na javnih cestah	9	25	8
Kršitev predp. o notr. trgovini	2	1	6
Kršitev predp. o obrtništvu	14	9	12
Kršitev predp. o standardih	1	4	4
Kršitev predp. o nadzor. nad živili	1	2	10
Kršitev predp. o nalez. boleznih	3	7	9
Kršitev predp. o ljudski obrambi	7	12	6
Kršitev predp. o statistiki	—	3	2
Kršitev predp. o prometu in prevozu nevarnih snovi	—	—	1
Kršitev predp. o komunalni dejavnosti	—	—	6
Kršitev predp. o merilih	—	—	2
Kršitev predp. o davkih	—	—	1
Kršitev predp. s področja financ	—	—	1
Kršitev predp. o var. človekovega okolja	—	—	24
Kršitev pred. s podr. družbene samozaščite	—	—	1

Iz gornjega prikaza je razvidno, da je bilo največ prekrškov s področja prometne varnosti in javnega reda in miru in to:

	1976	1977	1978
— prekrški prometne varnosti	59 %	66 %	68 %
— prekrški s podr. javnega reda in miru	19 %	18,5 %	17,5 %
— ostali prekrški	22 %	15,5 %	14,5 %

Število prekrškov s področja prometne varnosti se je v primerjavi z letom 1977 povečalo za 2 %, medtem ko se je število prekrškov s področja javnega reda in miru zmanjšalo za 1 %,

ostalih prekrškov pa je manj za 1 %.

Stanje se napram letu 1977 ni bistveno menjalo.

Denarne kazni so bile izrečene v naslednjih zneskih:

	1976	1977	1978
do 100 dinarjev	1	—	2
nad 100 do 500 dinarjev	517	471	422
nad 500 do 1000 dinarjev	346	285	328
nad 1000 dinarjev	162	72	75

Ukor je bil izrečen 5 fizičnim in 1 pravni osebi.

Kazen zapora je bila izrečena 3 osebam zaradi pretepa v skup-

nem trajanju 65 dni, medtem ko je bila v letu 1977 izrečena 4 osebam v skupnem trajanju 90 dni.

TOZD Gozdarstvo Gornji grad

razpisuje po sklepu Delavskega sveta javno licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. 8-sedežni kombi IMV 1600, letnik 1972, registriran, vozen, izklicna cena 20.000,—din.
2. Traktor IMT 533 nevozen, izklicna cena 15.000,— din. Licitacija bo 15. 8. 1979 ob 8. uri v garaži poslovne stavbe TOZD Gozdarstvo v Gornjem gradu. Interesenti morajo položiti varščino v vrednosti 10 % povprečne cene. Ogled je mogoč vsak dan od 14. ure in eno uro pred pričetkom licitacije.

ŠOLSKI CENTER BORIS KIDRIČ CELJE in

DELAVSKA UNIVERZA MOZIRJE

OBVEŠČATA,
da bo v šol. l. 1979/80 v Mozirju oddelek

ŠOLE ZA POKLICNE VOZNIKE MOTORNIH VOZIL

Pogoji za vpis:

- a) končanih najmanj 6. r. osnovne šole — širši program usposabljanja,
- b) končanih 8. r. osnovne šole — ožji program usposabljanja.

Prijave sprejema DELAVSKA UNIVERZA MOZIRJE do 30. avgusta 1979, vsak dan ob delavnikih od 8.00 do 14.00, ob sredah od 8.00 do 16.00 ure.

Škodljiva nedoslednost

Prav sedaj se trudijo na občini, da bi se čimprej zagotovili prostorski načrt in vsa potrebna urbanistična dokumentacija. Že večkrat smo brali, kako nastajajo zastoji v stanovanjski gradnji in seveda tudi gradnji drugih zgradb, ker pač ni ustreznih načrtov, ki bi zagotovili smotno koriščenje prostora. Seveda gre za dolgoročne ukrepe, zato se morajo vsa načrtovanja dobro premisliti. Odgovorni se torej trudijo, da bi v znamenju reda izkoriščali primerne površine in da bi ob tem ohranjali dosledni videz krajine. Skratka, urbanizacija mora zagotoviti izvirnost krajinskega videza in življenja v nekem prostoru. Kot rečeno, mnogo truda, mnogo denarja in mnogo dela je s tako rečjo. Pričakovati je treba, da se potem po teh načelih tudi ravnamo, ko koristimo neko zemljišče za gradnjo. Nekdo pač mora zagotoviti tudi nadzor nad izvajanjem urbanističnih in tehničnih zahtev na gradbiščih. Kdo je to? V primeru zazidalnega okoliša Podvrh I v Mozirju je opaziti grobo odstopanje od zahtev urbanistične in tehnične dokumentacije. Ali je kdo za to odgovoren? Ali nam je vseeno kako bo to sicer

lepo naselje izgledalo, ko bo dograjeno? Ali pa meže dopuščamo samovoljnost posameznikov? Mnogo tega bi se moralo vprašati, ko opazujemo ravnanje nekaterih graditeljev v tem komunalno urejenem zazidalnem okolišu. V zahtevah, ki se postavljajo pred graditelje je jasno predpisano kako velika, visoka in kako mora stati hiša. Kakšen naklon mora imeti streha, kakšne barve mora biti kritina itd. Pričakujemo, da bodo graditelji vse to upoštevali. Pa temu ni tako. Samovolja se kaže v tem, da nekdo postavi hišo za preko 1 m višje od predpisane točke O. Drugi jo poljubno poveča, tretji jo želji poviša, nekdo zopet po svoje prilagodi pristop in podobno. Marsikaj bi bilo moč našteti, kar je v protislovju z načeli urbanistične ureditve tega predela. Pa še bi lahko pripovedovali, kako se obide predpis, naročilo in navodila. Ob tem se velja zamisliti, namreč, če bomo tako tudi v bodoče kršili določila strokovnjakov. Kako bodo izgledala naša naselja? Ali res moramo popuščati nekaterim „sitnim“ v škodo ostalih? Pa končno, nekdo bi vendar moral svoje reči!

M. K.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE MOZIRJE

RAZPISUJE

I. Na podlagi pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje najemnih stanovanj, zgrajenih s sredstvi Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Mozirje, združenih za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu

NATEČAJ

za pridobitev družbenih najemnih stanovanj, ki bodo zgrajena s sredstvi za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu v Nazarjih, Gornjem gradu, Ljubnem ob Savinji in Solčavi.

1. Upravičenci do pridobitve zgoraj navedenih stanovanj so:

- družine in občani z nižjimi osebnimi dohodki in samohranilci,
- starejši občani in upokojenec,
- udeleženci NOV,
- delovni invalidi I. kategorije ter drugi 100 % invalidi s pravico do dodatka za pomoč in postrežbo,
- mlade družine, ki namenijo varčujejo.

2. Prošilec, ki želi pridobiti stanovanje, vloži utemeljeno prošnjo, opremljeno z ustreznimi potrdili oz. dokazili, upoštevajoč svoj status na stanovanjsko skupnost in sicer:

- zaposlen prošilec preko organizacij združenega dela,
- upokojeni občani preko društev upokojencev,
- delovni invalidi I. kategorije in drugi invalidi ter starejši občani preko skupnosti socialnega skrbstva,
- delavci, zaposleni pri občanah, ki pri opravljanju samostojne dejavnosti uporabljajo dopolnilno delo drugih oseb preko občinskega odbora sindikata obrtnih delavcev.

3. K vlogi za pridobitev stanovanja morajo prosilci priložiti naslednja dokazila:

- potrdilo o številu družinskih članov gospodinjstva,
- potrdilo od kdaj je prijavljen na območju občine Mozirje,
- potrdilo o letnih dokazljivih dohodkih vseh članov družinskega gospodinjstva za preteklo leto,
- potrdilo o premoženjskem stanju

Mlade družine morajo priložiti še varčevalno pogodbo in sklep organa upravljanja delovne organizacije, kjer je eden omed zakoncev zaposlen, da bo v roku petih let od sklenitve stanovanjske pogodbe dodelila upravičencu drugo stanovanje.

4. Natečaj za pridobitev družbenih najemnih stanovanj, zgrajenih s sredstvi za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu traja do 20. 8. 1979. Nepopolne vloge in vloge, ki bodo prispele po tem datumu ne bodo upoštevane.

5. Vloge za priprave na natečaj sprejemajo strokovne službe stanovanjske skupnosti pri Komunalnem podjetju Mozirje. O rezultatih natečaja bodo vsi prosilci pisno obveščeni.

II. Na podlagi pravilnika o kreditiranju stanovanjske graditve

NATEČAJ

za posojila za nakup družbenih najemnih stanovanj v organizirani graditvi, ki bodo dokončana v letu 1979 in 1980 na podlagi programa stanovanjske graditve Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Mozirje.

Skupna razpisana natečajna vsota znaša 10.000.000,00 din in zajema del zbranih sredstev v letu 1978 in sredstva, ki bodo zbrana v letu 1979.

Posojila za nakup najemnih stanovanj v Nazarjih, Gornjem gradu, Ljubnem ob Savinji in Solčavi lahko najamejo temeljne in druge organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije, ki združujejo sredstva za stanovanjsko graditev po družbenemu dogovoru o obveznem združevanju, upravljanju in uporabi sredstev za usmerjeno stanovanjsko gradnjo v občini Mozirje.

2. Posojila po tem natečaju se bodo lahko porabljala najkasneje do 31. 12. 1979.

3. K vlogi za natečaj za najem posojila morajo organizacije priložiti:

- sklep organa upravljanja o nakupu stanovanj z navedbo števil stanovanj in lokacije,
- sklep organa upravljanja o najemu posojila in o zagotovitvi sredstev za plačilo lastne udeležbe ter o zagotovitvi rednega odplačevanja najetega posojila.

Za lastno udeležbo se štejejo samo likvidna sredstva sklada skupne porabe (obvezni in iz dohodka). Lastna udeležba se mora plačati ob sklenitvi pogodbe o prednostni pravici nakupa s stanovanjsko skupnostjo. Posojila po tem natečaju se bodo odobrila le kreditno sposobnim organizacijam.

4. Natečaj traja do roka, kot je navedeno pod točko 1/4.

III. Na podlagi pravilnika o kreditiranju stanovanjske graditve

NATEČAJ

za posojila delavcem za zidavo družinskih stanovanjskih hiš v osebni lasti.

Natečajna vsota znaša 600.000,00 din.

1. Posojila po tem natečaju lahko dobijo delavci:

- ki so zaposleni v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in združujejo sredstva na podlagi družbenega dogovora o obveznem združevanju, upravljanju in uporabi sredstev za usmerjeno stanovanjsko gradnjo v občini Mozirje,
- da namensko varčujejo pri poslovnih banki,

- da se njihova gradnja šteje za družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo in so zavezanci za plačilo komunalnega prispevka.

2. Prednost imajo delavci, ki:

- imajo nižji povprečni mesečni dohodek na člana družine,
- zidajo družinsko stanovanjsko hišo ob upoštevanju elementov za standardno stanovanje,
- bodo s preselitvijo v novozgrajeno hišo sprostili družbeno najemno stanovanje.

3. Posojila po tem natečaju se dajejo največ za dobo 15 let s 3,5 % obrestno mero. Po poteku 10 let od začetka odplačevanja posojila se obrestna mera za neodplačani del posojila poveča za 2 %.

4. Natečaj traja do roka, kot je navedeno pod točko 1/4.

5. K vlogi za natečaj za najem posojila morajo prosilci priložiti:

- potrdilo o letnih dokazljivih dohodkih vseh članov družinskega gospodinjstva za preteklo leto,
- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov,
- gradbeno dovoljenje,

— projekt stanovanjske hiše (na vpogled).

IV. Na podlagi pravilnika o pogojih in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev zaposlenih pri občanah, ki pri opravljanju samostojne dejavnosti uporabljajo dopolnilno delo drugih oseb

NATEČAJ

za posojila delavcem, zaposlenih pri občanah, ki pri opravljanju samostojne dejavnosti uporabljajo dopolnilno delo drugih oseb za gradnjo ali nakup etažnega stanovanja, stanovanjske hiše ter adaptacije.

Natečajna vsota	znaša
400.000,00 din	

1. K vlogi za natečaj morajo prosilci priložiti:

- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov,
- gradbeno dovoljenje za gradnjo ali adaptacijo stanovanjske hiše,

- potrdilo o višini dohodka, ki ga izda pristojna služba skupnosti zdravstvenega zavarovanja,
- kupoprodajno pogodbo ali predkupno ali potrdilo o zagotovitvi nakupa stanovanja v etažni lastnini,
- potrdilo o zasebnem delodajalca o zaposlitvi.

2. Natečaj traja do roka, kot je navedeno v točki 1/4.

OBVESTILO

Obveščamo vse učence, dijake in študente, da vloge za štipendiranje sprejemajo vsako sredo od 7 – 13 ure od 1. 8. do 31. 8. 1979 pri Občinski skupnosti za zaposlovanje.

Kandidati morajo k točno izpolnjeni vlogi za štipendijo oziroma razliko predložiti (obrazec DZS 1,65 se dobi v knjigarni, v kolikor bi zaradi avtomatske obdelave spremenili vlogo za štipendijo, vas bomo o tem pravočasno obvestili):

1. potrdilo o vpisu v šolo oz. frekventacijsko potrdilo (najkasneje do 15. 9. 1979),

2. fotokopijo oz. overjeni prepis zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih,

3. potrdilo o premoženjskem stanju (davčna uprava)

4. potrdilo o številu družinskih članov (matični urad)

5. potrdilo o dohodkih staršev iz preteklega koledarskega leta (obrazec je tiskan že na vlogi), zajeti morajo biti vsi dohodki iz rednega delovnega razmerja, iz kmetijstva, obrti in dohodki iz dela v podaljšanem delovnem času in drugih dejavnostih,

6. otroci upokojencev predložijo odrezek od pokojnine (za katerikoli mesec II. polletja 1978),

7. potrdilo o višini otroškega dodatka prosilca za tekoče leto,

8. kandidati, ki prejemajo kadrovske štipendije morajo predložiti kopijo pogodbe o kadrovski štipendiji oz. če je ne prejemajo potrdilo, da so zanjo zaprosili,

9. poročeni študenti, ki imajo svoje gospodinjstvo, morajo to dokazati s potrdilom krajevne skupnosti ali skrbstvenega organa in matičnega urada,

10. otroci samo hranilcev predložijo tudi potrdilo o višini preživitve,

11. učenci oz. študentje, ki bodo v času šolanja stanovali izven kraja bivanja, morajo predložiti potrdilo o kraju začasnega bivanja (zadostuje potrdilo uprave dijaškega doma oz. zasebnega stanodajalca).

SKPŠ
OBČINE MOZIRJE

Sestav gasilskih organizacij v občini Mozirje

Na območju Občinske gasilske zveze Mozirje deluje 15 gasilskih društev, industrijska enota Lesne industrije Nazarje in ena desetina Cinkame Celje v obratu Ljubija. Pri vseh društvih so formirani upravni odbori, nadzorni odbori, operativni kadri pod vodstvom poveljnika društva, deseterjev, nižjih častnikov in častnikov.

Pri občinski gasilski zvezi je poleg upravnega in nadzornega odbora, formiran še štab operative, ki ga sestavljajo vsi poveljniki gasilskih društev in gasilski častniki, tehnični svet, komisija za delo z mladino, komisija za odlikovanja in disciplinsko razsodišče. Na čelu štaba odreda je poveljnik zveze in dva podpoveljnika, vsi trije častniki prve stopnje. Samoupravno predstavljajo upravni odbor GD delegacijo, ki potem redno pošilja po dva delegata na konferenco Občinske gasilske zveze.

ČLANSTVO

Članstvo je prazprav tisto, ki teče o njem beseda. To članstvo gasi, rešuje, se opremlja, gradi gasilske domove, adaptira, vzdržuje, skrbi za naraščaj, sodeluje povsod kjer je potrebno. V zadnjih letih je število članstva stagniralo, sedaj pa je v porastu in sicer aktivni člani od 934 na 1001, ter mladina od 231 na 324. Ne glede na porast so prisotne težave s pridobivanjem članstva in mladine.

Težnja za zaslužkom, vedo večje zahteve na delovnem mestu, vedno manjše možnosti, da bi kolektiv toleriral odsotnost delavca zaradi akcij v gasilski organizaciji, televizija, motorizacija itd. vse to ima svoj vpliv na združevanje ljudi, na

drugačno uporabo prostega časa, ki ga vedno manj ostaja posameznikom za delo v gasilskih organizacijah. Tem vplivom podlega zlasti mladina, ki ni vezana po tradiciji k pripadnosti neke organizacije in prav zato težave pri vključevanju mladine v gasilske vrste.

Iz tega sledi, da je potrebno danes veliko več truda za pridobitev aktivnih sodelavcev. V našem primeru gre za primerjavo dosedanjih pozitivnih izkušenj z nalogami današnjih dni. Gasilske organizacije skušajo s svojimi programi ter konkretnim delom vplivati na premagovanje nasprotij med osebnimi in družbenimi koristmi, vsak dan s svojimi akcijami. Poleg tega so danes prisotni vplivi komercializacije na pripravljenost ljudi, da sodelujejo na prostovoljni osnovi v gasilskih organizacijah. Delo v teh organizacijah terja od vsakega posameznika ne samo žrtvovanje časa, biti mora vedno pripravljen priskočiti na pomoč, tvegati svoje zdravje in celo svoje življenje. Pridobivanje pionirjev je sicer uspešno, premalo časa pa ostanejo v organizaciji, kar velja zlasti za tiste, ki nadaljujejo šolanje na srednjih in visokih šolah. V največ primerih se v osnovno organizacijo ne vrnejo več.

Posebne težave nastopajo z organiziranjem ženskih desetih v posameznih gasilskih društvih, saj je formirana le ena desetina pri GD Gorica ob Dreti. Pri tem so očitno posamezna društva premalo storila pa tudi občinska zveza. Sicer pri tem ni prezreti dejstva, da mladinke kaj kimalu postanejo matere in gospodinje, zato imajo, ko se poročijo, malo časa za delo v gasilski organizaciji.

Podpornih članov, ki vsako leto plačujejo podpomo člana-rino gasilskim društvom je po obstoječi evidenci 1960, ki kot že ime pove, niso redni člani. V odnosu na celotno število prebivalcev v občini 15.300 je članstvo GD udeleženo s približno 8,7 %, kar je sorazmerno malo. Zaradi takšnih ugotovitev je potrebno:

- povečati članstvo v gasilskih organizacijah,

- nadaljevati s pridobivanjem pionirjev in mladincev,

- prizadevati si za formiranje večjega števila ženskih desetih.

To naj bo naloga GD in Občinske gasilske zveze, kar vključujemo v programe dela za leto 1979. Ob razpravi o članstvu je omeniti še prostovoljno delo članstva, ki ga opravijo člani pri gradnji novih domov, adaptacijah in vzdrževanju, raz-

nih akcijah pri zbiranju sredstev za gasilske namene, gasilskih vajah, gašenju, proslavah ter drugih prireditvah. V tem se odraža gasilska zavest tistega dela članstva, ki se v polni meri zaveda svojih dolžnosti do požarne varnosti in dela v gasilstvu na sploh.

Prav zato ni popularnost gasilskih organizacij do občanov prav nič upadla, saj imajo največ neposrednih stikov pri svojem delu z občani. Občani so pripravljeni vedno podpreti gasilske organizacije pri zbiranju sredstev zlasti za nakup motornih brizgaln in gasilskih avtomobilov. Želeti je, da bi se takšni odnosi tudi v bodoče ohranili. Gasilci sami pa vlagajo ob takšnih prilikah neprimerne napore v korist občanov in družbe kot celote.

FRANC HRIBERŠEK

Utrujen turist

Pred nedavnim se je dogodil primer, ki meče slabo luč na naše razmere v gostinstvu, pa ga je treba zato, da se ne bi kaj podobnega ponavljalo, obelodaniti. Neki poslovnež iz glavnega mesta naše države je imel opraviti v dolini. Iz vrst znancev je zvedel za naslov hotela v našem kraju in brzojavno rezerviral prenočišče. Do sem je torej vse v redu! Žal je pozabil naročiti tudi nekaj za pod zob. Seveda ni predvideval, da bo moral lačen preživljati ure po dolgem potovanju. Prispel je namreč pač po 21. uri in takrat je bila kuhinja, kot so mu pojasnili, že zaprta. Skratka, dokazovanje, da je lačen in da bi rad kaj jedel ni nič pomagalo. Zato se je nerazpoložen podal v

sobo, da bi lakoto potešil s spancem. Tudi tu se je zataknilo. Ko se je hotel po vsem le nekoliko osvežiti — ni bilo vode! Še hujše presenečenje pa ga je čakalo, ko ga je usoda privedla v stranišče. To je bilo zamašeno. Seveda mu je ves ta splet doživetega presegel meje potrpljenja.

Dobil je prevoz ter se odpeljal v hotel Prebold. Baje je tam dobil še hrano in tudi sicer je bil zadovoljen s ponujenim gostoljubjem. Ne gre za podtikanje saj sta ime in naslov tega nesrečnega znana. Morda je vmes res nesrečen slučaj. Vsekakor pa tak, ki nam ni v ponos. Najbrže smemo reči, da se podobne stvari ne dogajajo povsod.

STAROSTNI SESTAV ČLANSTVA

Starost	Moški	Ženske	Skupaj
7 – 10 let	31	5	36
11 – 14 let	103	1	104
15 – 18 let	80	10	90
19 – 27 let	240	—	240
28 – 40 let	315	2	317
41 – 55 let	310	—	310
56 in več	226	—	226
SKUPAJ:	1305	18	1323

Odkritja spominske plošče na rojstni hiši Franca Kocbeka na Ločkem vrhu pri Lenartu so se udeležili tudi mozirski planinci.

Iz narodno osvobodilne borbe

Piše: Anton Ikovic

„Seveda ga poznam“ sem dejal: „ker sem se učil za mizarja in sem hodil v obrtno šolo, kjer je imel predavanje iz nekega predmeta“. Nato je oficir povedal, da sta se z Brtotom zmenila, da me bo čakal na Ljubnem, ko me pripeljejo. Zjutraj so prišli z vozom sena in nekaj dekami in žimnicami. Med potjo sem videl ob cesti ležati več mrtvih partizanov. Tudi nemški vojaki so odkimavali z glavo in se zgražali nad vsem kar so videli ob tej ofenzivi. Ko so me pripeljali na Ljubno na Foršt, je prišel tudi Brtot. Ker sem bil pokrit z deko, me je odkril in vprašal kako mi je ime. Odšel je na gestapo. Med tem so nas ogledovali mladi gestapovci, se norčevali in pljuvali v nas. Kmalu se je Brtot vrnil in z njim sta bila še dva gestapovca in tisti oficir, ki nas je spremljal iz Luč do Ljubnega. Vse radovedneže so nagnali. Mene so spravili na Brtotov marof, bil je prizidek s sobo. Prosil sem Brtota, naj mi dobi zdravnika. Kmalu sta prišla dva zdravnika Poljaka ali Čeha?, mi zmerila vročino in me pregledala. Dobil sem neke tablete. Pri Brtotu sem bil en teden. Vročina mi je narasla že na 41,5 tako da se mi je že bledlo. Poslali so me v Mozirje. Peljal me je nek civilist in med potjo so partizani napadli Nemce na radmiskem mostu. Nemci so ustavili voz in me spravili v neko hišo, na voz pa so naložili dva ranjena nemška vojaka in ju odpeljali proti Ljubnem. Med prevozom sta umrla. Ko se je voznik vrnil, me je odpeljal dalje in ob mraku sva se pripeljala do Goričarja v Mozirju, kjer je

izročil spremno pismo in mene. Neki nemški oficir mi je že določil sobo, kjer bi lahko ostal. Soba je bila mrzla, vendar bi se dalo zakuriti. V tem je prišel bivši jug. občinski policaj v Mozirju Terglav, ki je bil tudi pri Nemcih policaj in povedal, da sem bil v partizanih, da je v spremnem pismu laž. Še tem je bilo moje kamuflaže konec. Nemški oficir je začel kričati nad menoj in voznikom. Voznik se je opravičeval in trdil, da nič ne ve, bil je mobiliziran in moral je peljati. Oficir se je še zadržal: „dva smo že ustrelili, še tretji naj bo. „Vozniku je

Pisec prosi za pripombe in dopolnila objavljenega gradiva

ukazal, naj konje zasuče in ukazal svojim, da me odpeljejo in ustrelijo. Odpeljali so me od Goričarja po klancu navzdol in mimo Matjaža. Tedaj je priletele Jurička z enim gestapovcem, (kdo jo je obvestil nevem), ki je ukazal voz zasukati in so me odpeljali h Grabnerju na trg. Z voza so me naložili na tovorni avto. Tam so hodili okrog mene in me spraševali razne stvari. Jurička se je zavzela zame.

Urednikova beseda

Kljub počitniškemu času se je v uredništvu nabralo kar dosti sestavkov. Ne moremo torej govoriti o času „kislih kumaric“. Hvala vsem, ki se radi spomnijo s svojimi sporočili našega glasila. Le tako naprej! Razveseljuje tudi, da so nekateri občani prisluhnili naši prošnji, da pomagajo pri zbiranju gradiva za občin:ko kulturno skupnost, ki si prizadeva urediti postopno tudi v naši dolini skromen prikaz nekaterih znamenitosti. Le ob skupnih naporih bo to mogoče. Zavedamo se, da so leta dolgo pobirali naše starine razni „izvedenci“ in jih nato preprodajali, celo v tujino. Danes se domala vsi občani zavedajo vrednosti narodnega blaga in čuvajo predmete, ki so naše zgodovinsko izročilo, bolj skrbno. Poznamo primere, ko se nekateri takšni zbiralci ne boje trditi, da delajo za kakšno od naših znanstvenih

ustanov. Marsikdaj je bila to pretveza za uspešnejši „posel“. Priobčili smo smernice razvoja naše občine za naslednje obdobje in želimo, da čimveč občanov sodeluje s predlogi, pripombami, oziroma, da svojim delegatom pove svoja stališča. Gre za važne zadeve, ki se tičejo nas vseh in ne morejo torej mimo nas neopaženo! Nekateri kritične sestavke smo namenoma objavili, da bi opozorili na stvari, ki jih moramo popraviti. Širša hvala, ne more opozarjati, ampak lahko kvečjemu doseže nasprotni učinek – da se polenimo, oziroma, da smo kar z vsem zadovoljni. Družbeno zanimiva kritika je sestavni del javnega obveščanja! V prihodnji številki boste brali nekoliko več o športu v naši dolini, zato vabim vse, ki se zanimajo za telesno vzgojo, da se oglasijo s prispevki iz svoje sredine.

Spravili so me v kabino tovarnega avtomobila in zraven se je vsedel še nemški oficir. Zada je bilo tudi polno policije. Odpeljali so me v Celje ter me potisnili v neko sobo v bolnišnici, kjer je bilo že več partizanov.

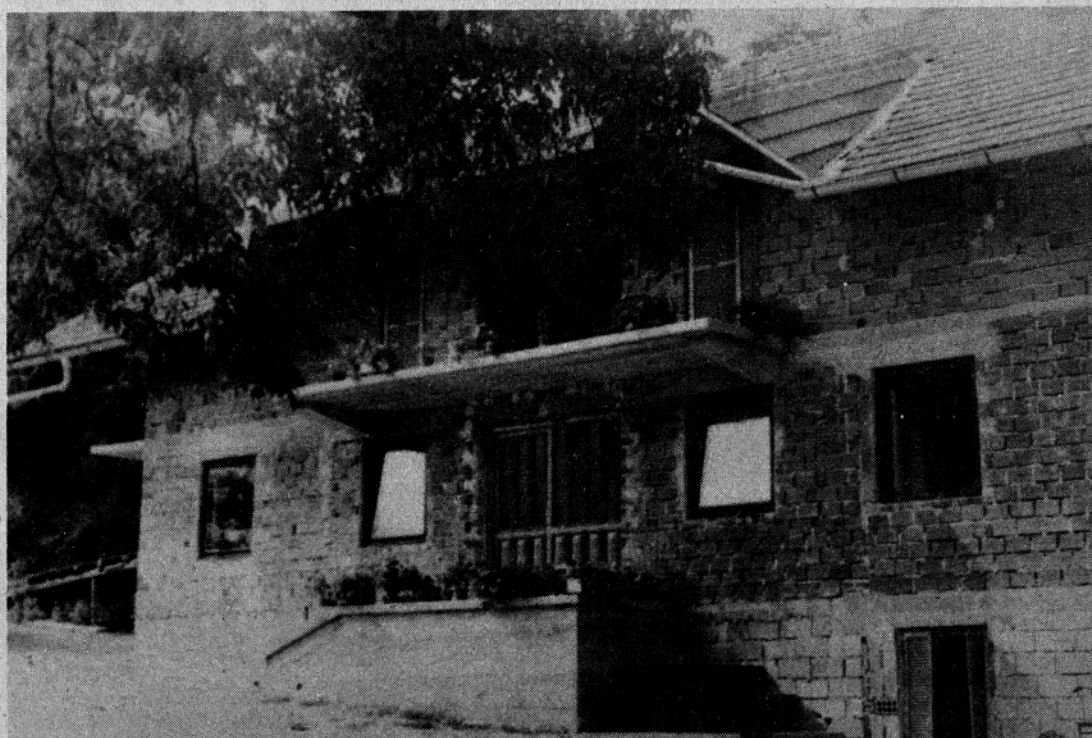
Ko so 12. 2. 1945 na Stranicah pri Frankolovem Nemci obešali talce, sem bil prepričan, da sem tudi jaz na

vrsti. Zaupal sem bolniški strežnici Verici in jo prosil, naj takoj sporoči Jurički v Mozirje, da jo prosim, naj mi pomaga, če more. Kmalu so me skrivaj spravili iz sobe v klet, kjer so me zdravili. Ostalim pa so rekli, da sem pri kopanju umrl.

V kleti bolnišnice me je zdravil dr. Špacapan, dr. Pranzeis in primarij, ki pa ne vem imena.

Savinjske NOVICE

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno – Izdajajo SO in delovne organizacije občine Mozirje – Urejuje uredniški odbor – Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik – Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon 063-830-017 – Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje št. 5076-637-56 – Savinjske novice, glasilo SO Mozirje – Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do dvajsetega v mesecu – Grafična priprava CZP „Dolenjski list“ Novo mesto – Tisk: tiskarna Ljudske pravice Ljubljana – Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421. 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.

Hišo urejajo za kmečki turizem